

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Spirála poznání

Zpracovaný podle RVP ZV 2021

„K nám i rodiče chodí rádi.“

Verze č.3 platná od: 1.9. 2023

Obsah

1	Identifikační údaje	4
1.1	Název ŠVP ZV	4
1.2	Údaje o škole	4
1.3	Zřizovatel školy	4
1.4	Platnost dokumentu	4
2.1	Velikost, úplnost a umístění školy	5
2.2	Vybavení a podmínky školy	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	8
2.4	Základní pilíře vzdělávání a dlouhodobé projekty	9
2.5	Spolupráce školy s rodinou a jinými subjekty	10
3	Charakteristika ŠVP	13
3.1	Zaměření školy	13
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie (VVS)	17
3.3	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	22
3.4	Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	23
3.5	Začlenění průřezových témat	25
4	Školní učební plán	28
4.1	Tabulace učebního plánu pro první stupeň	28
4.2	Tabulace učebního plánu pro druhý stupeň	29
5	Učební osnovy	31
5.1	Učební osnovy pro 1.-5. ročník	31
5.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Jazyk a komunikace (JaK)	31
5.1.2	Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika (M)	39
5.1.3	Charakteristika vyučovacího předmětu EDIKA	43
5.2	Učební osnovy pro 6.-9. ročník	61
5.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Jazyk a komunikace (JaK)	61
5.2.2	Charakteristika vyučovacího předmětu Kultura a společnost (KaS)	70
5.2.3	Charakteristika vyučovacího předmětu Příroda, věda, technika (PVT)	83
5.2.4	Charakteristika vyučovacího předmětu EDIKA	109
6	Hodnocení výsledků vzdělávání a autoevaluace školy	122
6.1	Hodnocení žáků	122
6.1.1	Pravidla pro hodnocení žáků	122
6.1.2	Způsoby hodnocení	122
6.1.3	Kritéria hodnocení	125
6.2	Autoevaluace školy	126

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP ZV

Spirála poznání

ŠVP je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání
MŠMT Praha 2021

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola Edisona

ADRESA ŠKOLY: Bítovská 1122/5, 140 00 Praha 4

POSKYTOVANÝ OBOR VZDĚLÁNÍ: 79-01-C/01 Základní škola, délka studia: 9 let

IDENTIFIKACE ŠKOLY: IČ: 094 42 065; RED – IZO: 69 101 50 40; IZO: 181 120 933

ŘEDITELKA ŠKOLY: Mgr. Pavla Sadilová, MBA

JEDNATELKA ŠKOLY: Mgr. Pavla Sadilová, MBA; e-mail: pavla.sadilova@edisona.cz,
telefon: 602 462 617

KONTAKTY: kancelář školy – email: kancelar@edisona.cz, mobil: 777 415 125
web: <https://www.edisona.cz/>

KOORDINÁTOR ŠVP: Mgr. Pavla Sadilová, MBA

SPOLUTVŮRCI ŠVP: Mgr. Jana Hámková; Mgr. Adam Hošek; Mgr. Denisa Tichavová

1.3 Zřizovatel školy

ZŘIZOVATEL: Základní škola Edisona s.r.o., Bítovská 1122/5, 140 00 Praha 4

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU OD: 1.9. 2023

DATUM: _____ PODPIS ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Pavla Sadilová, MBA

2 Charakteristika školy

Základní škola Edisona je inovativní škola zaměřená na smysluplné vzdělávání – vzdělávání ukotvené v realitě. V rámci programu je kladen velký důraz na rozvíjení schopnosti sebepoznání, objevování a posilování talentů a silných stránek každého žáka. Vedeme žáky k odpovědnosti za svůj vzdělávací proces i vlastní život. Nezbytným předpokladem pro realizaci takového přístupu ke vzdělávání je soustavná péče o bezpečné klima školy a kulturu založenou na důvěře a respektu ve všech směrech v trojúhelníku „vzdělávání v Edisoně“. Zhmotněním našeho úspěchu je absolvent, který je samostatný, má potřebné kompetence pro život v dnešním dynamickém světě, je zdravě sebevědomý, připravený využít svých silných stránek a dále rozvíjet svůj potenciál.

2.1 Velikost, úplnost a umístění školy

Základní škola Edisona byla zřízena k 1. 9. 2021 s cílovou kapacitou 90 žáků prvního a druhého stupně. Záměrem školy je vytvořit úplnost od 1. do 9. ročníku. Ročníky jsou zaplňovány postupně. Vyučování probíhá ve věkově smíšených heterogenních třídách či skupinách – zejména v rámci projektové výuky. Maximální počet žáků ve třídě je 26. Snažíme se udržet komunitní charakter školy, a proto je naše provozní kapacita cca 75 žáků (celková kapacita je 90 žáků).

Škola se nachází v žádané a dopravně dobře dostupné lokalitě Prahy 4 - Michle, v blízkosti metra Budějovická. Spádovost školy pro její charakteristiku není určena.

Škola, školní družina a školní jídelna – výdejna jsou umístěny v jedné budově na adrese Bítovská 1122/5.

2.2 Vybavení a podmínky školy

Prostory Základní školy Edisona jsou multifunkčně vybaveny, aby přirozeně vytvářely zóny pro různé druhy aktivit a edukativních činností. Usilujeme o to, aby se zde všichni mohli cítit dobře. V budově se nachází čtyři kmenové třídy (I. trojročí, tj. 1.-3.roč), II. trojročí (4. a 5. roč a dle vhodnosti se 6.roč.), III. dvojročí (7. a 8.roč.) a IV. třída – samostatný 9. ročník) pro věkově smíšené skupiny žáků na 1. i 2. stupni. Při rozdělení žáků do menších skupin lze využít zázemí dvou menších učeben a ateliéru. Vstupní hala skýtá prostor pro setkávání rodičů při předávání nebo

vyzvedávání dětí. Dále se v Edisoně nachází: 2 samostatné šatny vybavené uzamykatelnými skříňkami dle hygienické vyhlášky pro žáky i pedagogické pracovníky, sociální zázemí pro pedagogické pracovníky, koutek se zvířátky, galerie vyhrazená pro klidové aktivity a společenské hry, ateliér, hudebna, sborovna, menší kuchyňka pro zaměstnance školy a samostatná kancelář, která dle potřeby slouží jako ředitelna, místnost pro práci psychologa, místnost pro setkávání s rodiči či odpočívárna pro dospělé. Pod úrovní galerie se nachází školní jídelna s výdejnou a sociálním zázemím pro pracovníka výdejny a chlapecké toalety. Na hlavní chodbě jsou umístěny knihovničky s encyklopediemi a slovníky. Ve škole máme ZOO koutek s králíky, o jejichž péči se žáci střídají. Místnosti I. a II. třídy slouží také k provozu školní družiny a jsou k tomu uzpůsobeny.

Ve třídách jsou volně k dispozici materiály a pomůcky vhodné pro individuální práci. Vyznáváme filozofii připraveného a podnětného prostředí, které zahrnuje: Montessori materiál, Hejného matematické prostředí, encyklopedie, slovníky, učební texty, knihovnu s beletrií, deskové hry, výtvarné potřeby a pomůcky. Pro starší žáky jsou k dispozici notebooky a chromebooky s bezpečným připojením na internet. Každá kmenová třída je vybavena televizí a pracovním místem pro průvodce. Žáci mají ve třídách boxy pro osobní věci, šanony na portfolia a pořadače se studijními materiály. Ke společnému užívání jsou připravené také kopírka s tiskárnou, která je umístěna přímo na chodbě a mohou ji obsluhovat i žáci. Ateliér disponuje dřevěnými pracovními stoly a širokým vybavením pro kreativní činnost. Uspořádání ateliéru umožňuje práci v sedě i ve stoje. Hudebna je vybavena pianem a akustickými hudebními nástroji. Uvedené pomůcky se průběžně doplňují a jsou k dispozici průvodcům i žákům též v době družiny i odpoledního zájmového programu. Nabídku odpoledních kroužků proměňujeme každý rok tak, aby jejich obsah odpovídal aktuálnímu zájmu žáků. K realizaci sportovního programu jsou využívány prostory tělocvičny a haly ZŠ Bítovská 1 a venkovní hřiště v okolí školy.

Ve škole vytváříme prostor pro společné setkávání všech žáků i průvodců. K přirozenému místu setkávání patří galerie a vstupní hala. Průvodci sdílí sborovnu, kde má každý z nich osobní box na materiály. Sdílené pracovní prostředí přispívá k týmové atmosféře, šíření dobré nálady a v souladu s filozofií školy podporuje otevřenou komunikaci a výměnu zkušeností. Třídy jsou využívány i pro setkávání s rodiči nebo vzdělávací akce pro dospělé. Prostor je upraveno tak, aby práce dětí byly na očích i rodičům a návštěvníkům školy. Na utváření příjemného prostředí se podílejí všichni v Edisoně, žáky nevyjímaje.

Žáci se stravují v prostoru jídelny – výdejny, kde si mohou případně ohřát i vlastní stravu z domova. K dispozici je mikrovlnná trouba, přístroje a talíře.

Podporujeme ekologické principy a vedeme žáky k recyklaci. V budově jsou proto umístěny nádoby na třídění odpadu (papír, plast, karton a bioodpad), box na použité baterie v kanceláři školy, na zahradě je umístěn zahradní kompostér.

Na budovu školy navazuje vchodem přes branku venkovní zahrada sdílená s místní dětskou skupinou. Nabízí prostor pro volnou hru, relaxaci i pro nácvik jiných dovedností – žáci se učí pěstovat rostliny, udržovat trávník, kompostovat bioodpad apod. Zahrada slouží i jako venkovní učebna nebo místo pro společná setkávání s rodinami.

Moderní technologie a ICT

Ve vstupní hale školy je umístěn informační panel ÁMOS vision, který umožňuje snadno a rychle předávat všechny důležité informace pouhým dotykem. ÁMOS je přímo napojen na školní informační systém Edookit. Jeho obsah je také zaměřen na preventivní program – běží edukační videa co dělat v krizi, při šikaně, žáci zde opakovaně vidí číslo na Linku důvěry atd. Obsah je velmi zaměřen na prevenci a osvětu. Žáci se interaktivní formou dozví, jak poskytnout první pomoc, na co si dát pozor v dopravě nebo jak se bezpečně chovat na internetu. Kam se obrátit v případě pocitu ohrožení či smutku. Amos též sbírá podněty, nápady nebo připomínky skrze integrovanou schránku důvěry, kam žáci mohou anonymně nebo adresně napsat, co by chtěli řešit nebo vlastní návrhy na změny. Součástí informačního panelu jsou aktuální zprávy z oblasti školství a zprávy o počasí.

Škola je plně pokryta bezpečnou Wifi sítí s centrální správou a možností vzdáleného řízení. Přístup na internet mají žáci i zaměstnanci školy ve všech prostorách školy.

Všechny třídy jsou vybaveny televizí umožňující snadné zobrazení a sdílení výukových materiálů a pouštění videí. Žáci mají k dispozici školní notebooky s individuálním profilem (vlastní email školy a prostor v prostředí Google classroom - G-suite) nebo mohou používat vlastní digitální zařízení. Škola má zakoupené licence na různé vzdělávací aplikace.

G-suite pro vzdělávání umožňuje v rámci Edisony plně využívat prostředí Google Classroom, sdílet práci v týmu i s žáky. Dospělí mají přístup neomezený, stejně jako velikost úložiště. Emaily žáků jsou z bezpečnostních důvodů dostupné pouze v doméně @edisona.cz. Žáci od 5. ročníku výše mají email adresy ve formátu jmeno.prijmeni@edisona.cz.

V případě nenadálé události a při mimořádných situacích je škola připravena spolupracovat s rodiči žáků a poskytovat vzdělávání formou distančního vzdělávání

v Google Classroom a online v Hangouts meets – Google prostředí je již vytvořeno a využíváno ve starších ročnících (7.-9.roč).

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Dbáme na to, aby pedagogický sbor tvořili lidé, jejichž hodnoty a přesvědčení jsou v souladu s koncepcí a filozofií Základní školy Edisona. Podporujeme individualitu a zároveň usilujeme o vytvoření synergie v rámci týmu. Základem pedagogického sboru jsou kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci, lektoři a asistenti pedagoga – souhrnně **průvodci**. Ve škole působí sociální pedagog, výchovný poradce i školní psycholog a metodik prevence. Mimo vyučování se dětem věnují kvalifikovaní lektoři a vychovatelé. Pedagogický sbor je rozšířen také o dobrovolníky a externí odborníky z různých oblastí, kteří pracují s žáky pod vedením kvalifikovaného průvodce. Pedagogičtí pracovníci jsou buď plně kvalifikovaní, nebo si aktuálně doplňují vzdělání tak, aby odpovídalo českému právnímu řádu.

Přijímání průvodců předchází vždy výběrové řízení za účasti zřizovatele a ředitele školy. Považujeme za důležité, aby pedagogický sbor fungoval jako tým, který se vzájemně podporuje v naplňování pedagogických cílů, nikoli jako soubor jednotlivců. Uvědomujeme si, že průvodce při výkonu svého povolání hraje celou řadu rolí souvisejících jak s rovinou vzdělávací, tak výchovnou. Podstatnou náplní pedagogické činnosti je systematický rozvoj klíčových kompetencí žáků a pravidelná komunikace s žáky, jejich zákonnými zástupci, spolupracovníky i širší veřejností. Naši průvodci aktivně vyhledávají příklady dobré didaktické praxe ve snaze co nejefektivněji naplnit cíle vzdělávacího procesu. Nové informace a zkušenosti získávají průvodci samostudiem, ze zpětné vazby od dětí i kolegů. Účastní se seminářů a vzdělávacích akcí. Navazují spolupráci i s jinými školami v České republice. S výběrem nebo i organizací školení a seminářů si pomáhají průvodci navzájem, tyto akce Edisona finančně podporuje. Pedagogický tým dále průběžně prochází interním vzděláváním v rámci školy nebo v rámci další nabídky akreditovaných akcí DVPP v ČR. Týmový duch je podporován pravidelnými poradami, společnými výjezdy, komunitními kruhy i supervizí. Rozvoj vzdělávání průvodců je realizován na základě vyhodnocování potřeb školy i individuálního profesního zájmu pedagogů.

Průvodci se vzdělávají v oblasti moderní didaktiky, respektující výchovy, nenásilné komunikace, formativního hodnocení, zlepšují své komunikační dovednosti i schopnost týmové spolupráce. Dle zájmu se zaměřují na relaxační techniky, rozvoj potenciálu, učení zprostředkované zkušeností aj.

Velikost pedagogického sboru, jeho odbornost a další rozvoj odpovídají cílům uvedeným v rámci tohoto dokumentu.

2.4 Základní pilíře vzdělávání a dlouhodobé projekty

Chápeme Edisonu jako místo, kde dochází k partnerské spolupráci žáků, průvodců i rodičů. Toto nelze realizovat bez vzájemné důvěry a přátelského klimatu. Neustále usilujeme o vytváření bezpečného prostoru, kde se žáci učí sdílet své nápady týkající se chodu školy, sestavovat pravidla pro vzájemné vztahy a komunikaci v komunitě a řešit konflikty. Naším posláním je poskytovat dětem základní vzdělávání cestou přirozeného a vědomého učení založeného na důvěře, vnitřní motivaci a sebepoznávání.

Realizace poslání Edisony je založena na následujících tezích:

- Efektivní učení vychází ze **zkušenosti**, je vedené cílem (pokud vidím smysl, dokážu dělat i věci, které mě nebaví) a nejlépe probíhá v situacích reálného života. V nižších trojročích jde především o činnostní učení a přirozené zkoumání světa. S rostoucí mírou abstrakce přichází schopnost vytvářet zákonitosti a vyšší mentální souvislosti.
- **Chyba** je přirozenou součástí poznávání světa a východiskem pro další zkušenost. Nikoho nemůžu nic naučit proti jeho vůli. Může se to naučit jediné sám a okolí mu v tom může pomoci.
- Za své učení přebírá úměrně svému věku **odpovědnost** žák. Edisona mu pro jeho učení vytváří základní podmínky: možnost volby, podnětné a inspirativní prostředí a podporu podle individuálních vzdělávacích potřeb.
- Žáci se učí jak **formálním**, tak zejména **neformálním způsobem** během nejrozličnějších aktivit souvisejících s chodem školy i mimo ni.
- Při poskytování vzdělávání vhodně využíváme **potenciál heterogenní skupiny**. Podporujeme tím jednak nesoutěžní prostředí a rozvoj spolupráce – možnost učit se od ostatních, prohlubovat své schopnosti – zároveň vedeme žáky k uvědomění, že každý z nás má jiné přednosti, jiné postoje a jinou životní zkušenost.
- **Hodnocení** je zaměřeno na procesy, probíhá podporujícím způsobem a respektuje individualitu žáka.
- Lidé, kteří v Edisoně pracují, jsou **nositeli hodnot**, které škola zprostředkovává dětem.

- **Humor** je důležitou součástí života, a to i uvnitř školy.

Zaměření dlouhodobých vzdělávacích projektů vhodně doplňuje vzdělávací obsah a vytváří podmínky pro spolupráci napříč školou. S ohledem na charakter projektu (krátkodobé, meziročníkové, celoškolní) podporujeme žáky ve vhodné strategii realizace projektu. Výuku ve škole obohacujeme o výlety a exkurze na zajímavá místa v České republice. Žáci navštěvují divadla, muzea, tvořivé dílny. Dále pořádáme besedy s odborníky podle zájmů a aktuálních potřeb.

Přehled významných akcí Edisony:

- **adaptační týden** – vícedenní pobyt v přírodě spojený s utužováním vztahů;
- **škola v přírodě** – pobyt zaměřený zejména na sportovní, přírodovědné, sebepoznávací a týmové aktivity;
- **učení o přírodě v přírodě** – ve spolupráci s různými ekocentry napříč Českem i sami při výletech;
- celoškolní sněm = **Parlament Edisony**;
- **rozvojové a vzdělávací semináře pro rodiče a širší komunitu**;
- **kreativní dílny pro žáky a rodiče**;
- **Edisona café** – aneb učíme se podnikat: vzájemné setkání rodičů, dětí a průvodců;
- **Pojď se mnou pracovat** – příležitost pro rodiče nahlédnout na způsoby práce s žáky;
- **Dny otevřených dveří**.

2.5 Spolupráce školy s rodinou a jinými subjekty

Vnímáme, že prostředí rodiny žáka hraje ve vzdělávání klíčovou roli a uvědomujeme si, že jedním z předpokladů úspěšné edukace žáka je spolupráce s rodiči/zákonnými zástupci. Protože rodina formuje osobnost žáka, jeho hodnoty a postoje od narození, považujeme za nezbytné, aby rodiče dobře rozuměli záměrům a cílům naší školy a aby znali metody a formy práce s žáky. Rodičům proto umožňujeme snadný přístup do školy, podporujeme jejich vzájemné setkávání, po domluvě umožňujeme návštěvu ve výuce. Edisona je zapojena do sítě škol s certifikátem Rodiče vítáni.

Informovanost rodičů o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků

Vzájemné porozumění a důvěru s rodiči / zákonnými zástupci žáků budujeme na seminářích a na individuálních schůzkách již před přijetím žáka do Edisony. Po přijetí žáka jsou rodiče o průběhu vzdělávání informováni průběžně. Dvakrát ročně se koná konzultační setkání „průvodce – žák – rodič“, tzv. tripartita zaměřená na individuální pokrok žáka a hodnocení kompetencí. O svých dětech – žácích Edisony – se rodiče dále mohou informovat kdykoliv během školního roku při osobním setkáním, telefonickou nebo emailovou cestou. K posílení informovanosti rodičů o dění ve škole využíváme sdílení fotografií (Google album) ze školního života na společném úložišti. Významným komunikačním nástrojem je také Edookit – školní informační systém, kde je k dispozici i školní kalendář s plánovanými akcemi, a dále mobilní aplikace WhatsApp.

O dění ve škole jsou rodiče informováni také prostřednictvím měsíčního shrnutí tzv. Vlákna, které zpracovává hlavní průvodce každé třídy. Setkání průvodců s rodiči probíhá též v podobě organizačních schůzek před většími školními akcemi (adaptačním výjezdem, školou v přírodě apod.). Konzultace s vedením školy jsou možné po předchozí dohodě kdykoliv dle potřeb.

Dále pro rodiče Edisona pořádá nebo zprostředkovává různé workshopy či semináře se záměrem sdílet a předávat principy, cíle a strategie, kterými je naplňujeme (nenásilná komunikace, respektující přístupy, práce s emocemi, komunitní kruh apod.) a také podporovat rodiče na jejich cestě výchovou.

Školská rada

Ve škole je zřízena školská rada s rovnoměrným tripartitním zastoupením zástupců zřizovatele, průvodců a zákonných zástupců nezletilých žáků školy. Aktuální členové jsou vždy k dohledání na stránkách Edisony www.edisona.cz.

Školní parlament

V souladu s filozofií Edisony a s principy demokracie jsme v Edisoně ustanovili devítičlenný školní parlament, jehož prostřednictvím se žáci aktivně spolupodílejí na řízení některých oblastí chodu školy. Tím dochází k posílení vnitřní motivace a v důsledku k přijetí osobní zodpovědnosti k pravidlům a povinnostem. Do školního parlamentu jsou voleni 2 zástupci z každé třídy, celkem tedy 8 dětí. Dále ředitelka školy, nebo pověřený zástupce. Setkání školního parlamentu probíhá dle potřeby – minimálně 1x měsíčně a probírají se na něm postupně všechny zaznamenané body

k řešení. Rozhodnutí jsou přijímána na základě hlasování, všechny hlasy mají stejnou váhu.

Spolupracující instituce

Edisona je nová a rozvíjející se škola – snažíme se zvát svět do školy a pouštět školu do světa. Do školy zveme zajímavé hosty, chodíme na návštěvy do neziskových organizací, firem, kulturních a vzdělávacích institucí. Za tímto účelem se škola snaží navazovat a rozvíjet vztahy s místními i mezinárodními institucemi. Cílem je postupně rozšiřovat nabídku vzdělávacích možností pro žáky, průvodce i rodiče.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Vize a poslání Edisony

Spirála poznání je vize, které bychom chtěli dosáhnout a zvnitřnit ji v každém dítěti i průvodci¹ naší školy. Představujeme si, že vývoj člověka probíhá od bodu narození v kruzích stoupajících po spirále, kdy poznáváním a učením se novým znalostem a dovednostem se kruhy zvětšují a rozšiřují. Cílem je stoupat ve stále větších kruzích nahoru (rozšiřování kompetencí), a ne se motat ve stále stejném kruhu. Naší vizí je, aby dítě i po opuštění školy chtělo dál poznávat svět, učit se a rozvíjet se v nikdy nekončící spirále poznání sama sebe i okolního světa.

Cílem školy je, aby děti ve škole nevstřebávaly jen znalosti, ale chceme rozvíjet schopnosti jejich samostatného uvažování v řešení problémů a odpovědnost i za vlastní vzdělávání. Učíme je přinášet dotazy, otevírat témata k diskusi, nést odpovědnost za svoje výsledky a sdílet společné zážitky. Pomáháme jim v rozvoji charakteru a vztahu k druhým i k sobě samým. Zaměření školy je všestranné s důrazem na výchovu ke zdravému životnímu stylu. Školní program vznikl na základě aktivní spolupráce a finální shody průvodcovského týmu. Vycházíme z cílů RVP, podmínek školy, skladby žáků a týmu průvodců. Naším základním cílem je působit tak, aby ze školy odcházeli mladí lidé tvořiví, schopní otevřené komunikace, zodpovědní, tolerantní a vzdělání, a to každý podle svých individuálních možností.

Posláním školy je poskytovat smysluplné vzdělání všem, kteří se cítí být součástí naší malé školy = velké rodiny. S humorem, láskou a důvěrou vedeme děti k budování si pevného charakteru a strategií vhodných pro budoucí spokojený a naplněný život.

Základní hodnoty a principy Edisony

Na žáky nahlížíme jako na zvědavé, aktivní a logicky myslící bytosti, kteří chtějí zkoumat a poznávat svět. Úkolem průvodců je zejména podpořit žáky na této cestě,

¹ Pozn: Pokud je v textu uvedeno slovo „dítě“, má se za to, že jde ve významu o slovo „žák“. Je-li v textu uvedeno slovo „průvodce“, jde o významový obsah stejný jako u slova „pedagogický pracovník“.

přinášet inspiraci a vytvářet takové podmínky, které zvědavost nadále podněcují. Stavíme na následujících hodnotách a principech:

Hodnoty:

- **Důvěra:** Máme důvěru v žáky, přistupujeme k nim jako k rovnocenným partnerům a vzájemně se obohacujeme.
- **Svoboda a odpovědnost:** Vedeme žáky k uvědomění provázanosti mezi svobodou a odpovědností, postupně je učíme dělat svobodná rozhodnutí a nést následky.
- **Smysluplnost učení:** Žáci poznávají svět v souvislostech. Vycházíme z jejich vnitřního zájmu a zprostředkovanou zkušeností rozvíjíme dovednosti potřebné pro život v moderní společnosti.

Principy:

- **Bezpečí:** Chápeme ve smyslu vytvoření vztahů založených na respektu, důvěře a otevřené komunikaci. Práce s emocemi a rozvoj sociálních dovedností tvoří důležitou součást výuky. Učíme se otevřeně a ohleduplně vymezovat hranice, vyjadřovat své potřeby a naslouchat druhým. V bezpečném prostředí není prostor pro přetvářku, zastrašování ani výsměch.
- **Inspirativní prostředí a vytváření příležitosti:** Věříme, že připravené prostředí podněcuje touhu zkoumat a hledat. Ukazujeme svět v souvislostech a v situacích reálného života.
- **Hra a pohyb:** Umět si hrát považujeme za důležitou schopnost po celý život. Hra, podobně jako pohyb, vnáší do činností lehkost a radost, vede k rozvoji tvořivosti.
- **Spolubytí a spolupráce:** Žáci spoluutvářejí prostředí školy, učí se pracovat v týmu a společně řešit konflikty a náročné situace.
- **Opravdový učitel:** Je správným průvodcem žáka na jeho cestě za vzděláním. Naši průvodci jsou pedagogové, kteří na sobě neustále pracují a rozvíjí se. Podporujeme individualitu a zároveň usilujeme o sdílení inspirace v rámci týmu. Proto věnujeme dostatek času společnému rozvoji a tzv. měkkým dovednostem: nenásilné komunikaci, práci s konfliktem a se stresem atd.
- **Zapojení rodičů:** Partnerský přístup při spolupráci s rodiči vnímáme jako nezbytný předpoklad dobře fungující celostní výchovy dětí.

Cíle vzdělávání a strategie k jejich dosažení

V dokumentu Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+² (2020) je kladen mimořádný důraz na potřebu zaměřit výuku více na rozvoj kompetencí a gramotností. S tímto postojem se ztotožňujeme, čemuž odpovídají i cíle vzdělávání, o jejichž naplnění v Edisoně usilujeme.

A. Primární cíl

Poznat a udržet si sebe sama

Porozumět sobě samému považujeme za základ vyvráté osobnosti, výchozí předpoklad pro spokojený život a celoživotní schopnost se učit. Vedeme žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k sobě a vytváříme takové prostředí, kde se mohou autenticky vyjádřit a projevit emoce. Učíme je zvládat to, co je v životě blokuje, pracovat se strachem a nejistotou. Učíme je uplatňovat svá práva a zároveň přijmout odpovědnost za své jednání a rozhodnutí. Vytváříme příležitosti, aby mohli zažívat úspěch a radost. Zachovat autenticitu žáka a vést ho k rozvoji jeho talentů vnímáme jako klíčové.

B. Další cíle

Rozvíjet empatii a dobré vztahy

U žáků se zaměřujeme na zvládání a pochopení vlastních emocí, na rozvoj empatie, tolerance a ohleduplnosti k druhým lidem. Věkově smíšené třídy přirozeně vytvářejí situace, kdy u žáků rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy i neúspěchy vlastní i druhých. Podporujeme schopnost posoudit vlastní práci, přijímat a dávat zpětnou vazbu. Rozvoj sociálních dovedností tvoří podstatnou součást každodenní praxe. V rámci podpory dobrého klimatu realizuje škola celoškolské projekty a výjezdové akce.

Vést k porozumění našemu světu a pružně reagovat na změny

Svět je stále "rychlejší" a komplexnější. Jsme nuceni se často a rychle rozhodovat a reagovat na vzniklé situace. Myslíme si, že je dnes důležitější než kdy jindy porozumět planetě, na které žijeme, a přírodě, která nás obklopuje. Chápat její

² FRYČ, Jindřich, Zuzana MATUŠKOVÁ, Pavla KATZOVÁ, et al. *Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020. ISBN 978-80-87601-46-4.

trendy a potřeby a věnovat se globálním problémům. Proto vedeme žáky k citlivému vztahu k přírodě a učíme žáky žít dle ekologických a environmentálních principů: zejména chápat člověka jako součást přírody a vyššího celku. Žáci potřebují porozumět tomu, jak funguje současná společnost, z jakých vychází přesvědčení a jak se v ní orientovat a realizovat. Zároveň je nezbytné naučit je přijímat změny jako součást doby a být schopen hledat různé možnosti, jak na ně efektivně reagovat.

Ovládat strategie učení a učit se pracovat s myslí

Učení chápeme jako přirozenou součást života, stejně tak chybu jako běžnou součást procesu učení. Naším úsilím je podněcovat žáka tak, aby si osvojil vhodné strategie učení a zachoval si vnitřní motivaci pro celoživotní učení. Průvodce provází žáka na cestě za poznáním, hledá nejvhodnější metody pro každého žáka v konkrétních oblastech a tím u něj vytváří představy o různých učebních strategiích. Směřujeme k tomu, aby žáci dělali správné věci ne proto, že jim to někdo nařizuje, ale proto, že jim to dává smysl a vedeme je k samostatnosti (schopnosti pracovat i bez dohledu dospělého). V dynamickém prostředí dnešního světa je přitom důležité, abychom se dokázali uklidnit, uvolnit, vyčistit mysl a soustředit se na přítomnost. Proto do procesu učení zařazujeme i relaxační techniky (dechové, pohybové) a techniky podporující soustředění.

Rozvíjet kritické myšlení a kreativitu

Podporujeme žáky ve schopnosti vyhodnocovat a ověřovat informace a rozpoznat manipulaci. Kreativitu vnímáme ve své komplexnosti v různých situacích – ať už při samotné tvorbě, tak například ve schopnosti přijít s originálním řešením problému, umět si poradit ve složité situaci apod. Vytváříme dostatek příležitostí a prostoru k jejímu rozvoji.

Na cestě k dosažení uvedených cílů se opíráme zejména o tyto **METODY**:

- o konstruktivistická didaktika;
- o Hejného matematika;
- o badatelsky orientovaná výuka;
- o přírodní pedagogika spojená s učením venku;
- o připravené prostředí s podnětným smyslovým materiálem;

- o projektová výuka a "velké otázky": otevřené otázky, které inspirují žáky k přemýšlení a které jsou zároveň pro žáky dostatečně složité nebo cíleně široce pojaté, aby cesta k nalezení odpovědi nebyla příliš jednoduchá;
- o relaxační techniky (mindfulness);
- o podpora přirozené autonomie žáků s postupným přebíráním odpovědnosti za svůj vzdělávací proces (formativní přístup);
- o vlastní učební plán, individuální přístup a personalizovaná zpětná vazba.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie (VVS)

„Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti. Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu. Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání.“³

Cílem Edisony je vybavit žáky kompetencemi na úrovni, která je pro ně dosažitelná a přihlíží k jejich individuálním schopnostem a předpokladům. Tvoří tak základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

V Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (MŠMT, 2021) jsou definovány jako klíčové tyto skupiny kompetence:

- kompetence k učení (KkU);
- kompetence k řešení problémů (KkŘP);
- kompetence komunikativní (KK);
- kompetence sociální a personální (KSaP);
- kompetence občanské (KO);

³ *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělání* [online]. Praha: MŠMT, 2021 [cit. 2021-08-19]. Dostupné z: <https://www.edu.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcovy-vzdelavaci-pro-gram-pro-zakladni-vzdelavani-rvp-zv/>.

- kompetence pracovní (KP) a
- kompetence digitální (KD).

Pro cílené získávání a rozvoj klíčových kompetencí u žáků škola uplatňuje postupy společné všem pracovníkům školy ve výuce i mimo výuku definované jako výchovné a vzdělávací strategie. Výchovné a vzdělávací strategie jsou formulovány prostřednictvím společně uplatňovaných a upřednostňovaných postupů, metod a forem práce, případně aktivit, příležitostí či pravidel.

Pro získávání a rozvoj klíčových kompetencí u žáků využíváme v naší škole Edisona tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie školy:	Klíčové kompetence v RVP:
• žáky vzděláváme ve věkově heterogenních třídách – děti jsou si tak sobě navzájem vzory, mladší se nápodobou učí od starších, starší se na mladších učí zjednodušovat a vysvětlovat informace, učí se pomoci a ohleduplnosti k mladším, vzájemně si tak budují systém hodnot založený na spolupráci; • klademe důraz na přirozený způsob výuky cizích jazyků, zvláště anglického jazyka jakožto v současnosti univerzálního mezinárodního jazyka ke komunikaci – používání a tvorba výukových materiálů v cizím jazyce napříč vyučovacími předměty, komunikace s rodilými mluvčími zaměstnanými ve škole – přínos pro život v globalizovaném světě; • uplatňujeme směrem k dětem partnerský respektující přístup, který ale také od nich vyžadujeme směrem k ostatním dětem, průvodcům i veřejnosti – přístup je založen na oboustranné rovnocennosti a respektování důstojnosti tak, aby si každý vážil sám sebe ale i ostatních a znal pravidla a hranice, které je třeba dodržovat; • společně s dětmi vytváříme a reflektujeme pravidla pro společné soužití ve škole i mimo ni; • pracujeme společně na zlepšování školního well-beingu, tedy stavu, kdy se všichni lidé	• KK – formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu • KK – naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje • KK – využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi • KSaP – účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce • KSaP – podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá • KSaP – přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají • KSaP – vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a

ve škole (nejen žáci) cítí být v podporujícím, bezpečném a podnětném prostředí, kde mohou rozvíjet svůj fyzický, emocionální, sociální, duchovní a kognitivní potenciál, jež vede ke spokojenému životu • zařazujeme relaxační techniky pro zklidnění mysli i těla (mindfulness) – podporuje prožívání přítomnosti, zkoumání a zvládání vlastních emocí a zlepšuje pozornost a soustřednost na práci	samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty • KO – respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí • KO – chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu • KP – přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot • KD – předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
• vedeme žáky k práci s informacemi z různých zdrojů – ústních, knižních, mediálních a počítačových, včetně internetu se sociálními sítěmi a umělou inteligencí (informace vyhledávat, třídit, vhodným způsobem používat, dávat do souvislostí); • klademe důraz na čtení s porozuměním (obecné porozumění textu, získávání informací z textu, interpretace textu, posouzení jeho obsahu a formy, práci s textem a obrazovou informací); • nabízíme dětem různorodé formy a způsoby práce (kooperativní učení i samostatná práce, práce s pomůckami, experimentální výuka, kreativní činnosti, hra i pohyb atd.) s ohledem na vývojové potřeby žáků a osobní typologická specifika; • umožňujeme žákům objevit a využívat svůj vlastní učební styl, zkusit si jiné učební styly pro různé druhy činností, rozvíjet své silné stránky a talenty a úměrně k věku a	• KkU – vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení • KkU – vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě • KkU – operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy • KkU – samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti • KkŘP – vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí

svým schopnostem tak přejímat odpovědnost za své vzdělávání; • podporujeme činnostní učení žáků – aktivní zapojení žáků do výuky i života školy, kde mají žáci prostor ke konkrétním činnostem, samostatnému uvažování a vytváření vlastních názorů a otázek, jsou motivováni k projevování vlastní iniciativy, nejsou pouze pasivními příjemci informací, ale samostatně pracují, přemýšlejí a tvoří; • nabízíme dětem metodu problémového vyučování – podporuje rozvoj myšlení, schopnost řešit mezioborové problémy a překonávat obtíže tím, že na začátku nemá žák k dispozici všechny potřebné informace k úspěšnému vyřešení problému a musí je teprve získat svým přemýšlením, zvolením vhodného postupu, prací s chybou a reflexí získaných informací; • jsme přesvědčeni, že proces učení neprobíhá pouze ve škole, ale i mimo ni, proto s žáky aktivně a často využíváme výukové programy, sportovní akce, dokumentární promítání, pracovní činnosti, návštěvy výstav, festivalů i dalších akcí určených dětem, které mají učební potenciál	problém, přemýšlí nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností • KkŘP – vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému • KkŘP – samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy • KkŘP – ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů • KK – rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění • KK – využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem • KO – respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit • KO – chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti • KP – používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
• podporujeme aktivní využívání digitálních technologií – jejich ovládání i vhodnost použití při řešení konkrétní situace, vytváření	• KD – ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti;

různých digitálních formátů a obsahů, využívání pro zefektivnění své práce, uvažování nad etickými otázkami v jejich přínosu i rizikivosti	samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít • KD – získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • KD – vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků • KD – využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce • KD – chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
• skrze sebehodnocení a formativní zpětnou vazbu (žák zná návodné otázky, hodnotící slova, zdravý odhad svého výkonu – nepodceňuje se, nepřeceňuje se, žák hodnotí, co umí, co mu ještě nejde, promýšlí cesty ke zlepšení) vedeme žáky postupnými kroky k samostatnosti, odpovědnosti a k organizování si vlastního procesu učení; • zapojujeme žáky do řešení různých situací, dáváme žákům důvěru a odpovědnost v různých situacích a necháváme na ně dopadnout přirozené a logické důsledky jejich rozhodnutí, které směřují k reflexi jejich počínání, poučení se z případné chyby a k nápravě do budoucna, čímž se přirozeně buduje vnitřní motivace a systém hodnot dítěte; • chyba je vnímána jako přirozená součást procesu učení a je důležitým zdrojem poznání pro žáka. Pomáhá určit hranice toho, co je správné a co ne, ukazuje postupy, které není dobré v budoucnu opakovat, odhaluje slabá místa žákových kompetencí, poskytuje pravdivý obraz o aktuální dovednostní a znalostní úrovni žáka, může ho motivovat k vyšším výkonům.	• KkŘP – kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí • KO – rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka • KP – využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření • KP – orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro edukaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) i žáků sociálně znevýhodněných Edisona uplatňuje principy individualizovaného přístupu společně s širokým spektrem podpůrných opatření orientující se na rozvoj v oblasti personální, vzdělávací a materiálního zabezpečení všech žáků.

Prostředí Edisony je nastaveno tak, aby se žáci učili toleranci, spolupráci, vzájemnému pochopení, pomoci a rasové snášenlivosti. Dosahujeme toho prostřednictvím vytváření vztahů založených na respektu, důvěře, otevřené komunikaci a naslouchání. Partnerský přístup uplatňujeme i při spolupráci s rodiči žáků, kteří společně s průvodcem a žákem tvoří tým aktivně participující na rozvoji a vzdělávání žáka. Klademe důraz na realizaci podnětného vzdělávacího prostředí s ohledem na věk a individualitu všech žáků. Výukový prostor ve třídách je rozdělen do zón podporujících individuální práci a respektujících pracovní tempo každého žáka.

Na podpoře vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se podílí v naší škole celý tým – průvodci, asistenti pedagoga, školní psycholog, sociální pedagog, metodik prevence a výchovný poradce.

Jestliže průvodce vysleduje u žáka projevy, které by mohly být způsobeny specifickou poruchou učení nebo jiným zdravotním či sociálním handicapem, informuje o svém zjištění zákonné zástupce žáka a společně s nimi hledá další cesty individualizace výuky, podpory samostatnosti a aktivního zapojení žáka do vzdělávání.

Za účelem naplnění vzdělávacích možností a uplatnění práv ke vzdělávání žáků s SVP využíváme podpůrná opatření odpovídající jejich zdravotnímu stavu, individuálním potřebám, kulturnímu prostředí a ostatním životním podmínkám. V případě kompenzace mírných obtíží vypracuje škola ve spolupráci s pracovníky školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ) plán pedagogické podpory, jehož podkladem je ŠVP. Realizací plánu se snažíme o vyrovnání podmínek ke vzdělávání, a to především v podobě úpravy metod, didaktických postupů, organizace obsahu vzdělávání a kritérií hodnocení žáka. Žák a jeho zákonní zástupci jsou s plánem seznámeni. Po třech měsících dochází ke zhodnocení fungování plánu a případné aktualizaci dle vývoje speciálních potřeb žáka.

Nejsou-li výše uvedená podpůrná opatření prvního stupně úspěšná, žádáme zákonné zástupce o souhlas s vyšetřením žáka v PPP (Pedagogicko-psychologická poradna). Na základě doporučení z PPP, vyplývající z vyšetření žáka, lze uplatnit podpůrná opatření druhého až pátého stupně. Na žádost rodičů pak škola vypracuje

na podkladě diagnostických závěrů z vyšetření individuální vzdělávací plán (IVP). S poskytnutými údaji zacházíme jako s důvěrnými. IVP je vypracován zpravidla na jeden rok a upravován dle potřeb daného žáka. Jeho realizace musí být schválena informovaným souhlasem zákonného zástupce.

Na doporučení PPP je v rámci podpůrných opatření možné upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah.

V posledních letech narůstá ve společnosti počet dětí, které se s rodiči přistěhují z jiné země a neovládají český jazyk (žáci s OMJ). Těmto dětem vyjdeme vstříc a po integraci do třídních kolektivů jim může být nabídnuto doučování. Východiskem pro interakci a přístup vyučujících k jejich edukaci jsou jejich individuální potřeby. Průvodci tolerují jejich výsledky nejen v českém jazyce, ale i v ostatních předmětech. Dále pak poskytují zpětnou vazbu společně s úpravou hodnotících kritérií umožňující dosažení osobního pokroku. Zohledňují úroveň jazyka při stanovení cílů a metod ve výuce.

V neposlední řadě přispívají k podpoře sociokulturní adaptace a překonání jazykové bariéry.

3.4 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaného žáka můžeme definovat jako žáka, „jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech“.⁴

Nadání je v Edisoně vnímáno jako vrozený potenciál k dosahování vynikajících výsledků, jenž může být ovlivněn výchovou a vzděláváním. V případě, že učitel identifikuje u žáka projevy mimořádného nadání, informuje o tom zákonného zástupce a společně s nimi a případně dalšími odborníky (školní psycholog, pedagogicko – psychologická poradna či speciálně pedagogické centrum) hledají optimální cesty pro další vzdělávání. Hledá spolu s žákem centra jeho zájmů, pomáhá mu rozvíjet jeho silné stránky. Žák má šanci objevit a uvědomit si, kam jej jeho schopnosti a talent táhnou. Prohlubuje své kompetence v různých oblastech a uvědomuje si, v čem je dobrý.

⁴ Vyhláška č. 606/2020 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. In: *Sbírka zákonů*. 31. 12. 2021. ISSN 1211-1244.

Při strukturování výuky vycházíme z toho, že mimořádně nadaný žák má své specifické vzdělávací potřeby, které je možné v maximální míře reflektovat a podle nich uzpůsobit výuku. Toto uzpůsobení realizujeme například v podobě rozšíření, prohloubení a obohacení vzdělávacího plánu⁵. Nadaný žák, tak postupuje ve výuce stejným tempem jako jeho spolužáci. Ve srovnání s nimi se mu však dostává vzhledu do širších souvislostí, který umožňuje komplexní pochopení probírané látky⁶. Snažíme se tím o podporu zvědavosti a uspokojení poznávacích potřeb mimořádně nadaných žáků a rovněž vytvoření podmínek pro výchovu a vzdělávání „nadaných v podmínkách bližších reálnému sociálnímu prostředí“⁷. Je zde kladen důraz na propojení úloh se situacemi z reálného života za účelem efektivnějšího osvojení a aplikace poznatků. Obohacení vyučovacího procesu spočívá v integraci individuálních žákovských projektů a skupinových aktivit orientovaných na vyhledávání informací za účelem zapojení všech žáků. V rámci pedagogické podpory rovněž umožňujeme těmto žákům i spolupráci s externími specialisty v oblasti žákova nadání.

Vzhledem k tomu, že v Edisoně je vzdělávací program koncipován ve formě trojročí, je možné, aby nadaný žák navštěvoval výuku určenou starším žákům a byl tak v probíraném učivu v předstihu dle jeho individuálních potřeb a preferencí. Současně se však vzdělává svými vrstevníky, a tudíž nedochází k sociální či emocionální deprivaci.

Mimořádně nadaným žákům, rovněž jako žákům s SVP, umožňujeme sestavení IVP. Individualizovaný přístup v edukaci těchto žáků je také podpořen nižším počtem žáků ve výuce společně s přítomností dvou průvodců. Žák tak má více prostoru pro vyjádření či pozornost ze strany pedagogů. O rozvoj potenciálu a motivace mimořádně nadaného žáka ke vzdělávání se snažíme také v podobě zadávání dlouhodobých projektů. Žák si pro zpracování vybere preferované téma, určuje si míru časové náročnosti a hloubky zaujetí tématem.

Individualizace je u nás patrná i v průběhu hodnocení výsledků žákovské činnosti. Každému žákovi je poskytována individuální zpětná vazba orientovaná primárně na průběh činnosti.

Přestože škola svým individualizovaným pojetím vzdělávání nabízí uplatnění pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky mimořádně nadané, není jejím záměrem poskytovat vzdělání výhradně těmto dětem. Naopak, rádi bychom vytvořili přirozené prostředí, jehož součástí může být každý. Ke všem dětem přistupujeme individuálně, vnímáme vzdělávací potřeby každého zvlášť.

⁵ LAZNIBATOVÁ, Jolana. *Nadané dieťa*. Slovensko: Iris, 2007. ISBN 808901853X.

⁶ JURÁŠKOVÁ, Jana. *Základy pedagogiky nadaných*. Pezinok: Formát, 2003. ISBN 80-89005-11-X.

⁷ HŘÍBKOVÁ, Lenka. *Nadání a nadaní*. Praha: GRADA, 2009. ISBN 978-80-247-7659-0.

3.5 Začlenění průřezových témat

Jednotlivé tematické okruhy průřezových témat jsou v Edisoně začleňovány průběžně a dle aktuálních potřeb do vyučovacích předmětů, do různých realizovaných projektů nebo do výjezdů mimo školu rozličnými formami a metodami (např. diskuse, zážitková pedagogika, hry pro osobnostní rozvoj, týmové hry, řešení problémových úloh, tvorba mediálních výstupů apod.)

Pro lepší orientaci zde uvádíme zkratky jednotlivých vyučovacích předmětů školy, které budou dále popsány v oddílu Učební osnovy:

Jazyk a komunikace (JaK)

Matematika (M)

Kultura a společnost (KaS)

Příroda, věda, technika (PVT)

EDIKA.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Tematický okruh:	1. – 5. ročník	6. – 9. ročník
<i>Osobnostní rozvoj</i>		
Rozvoj schopností poznávání	JaK, M, EDIKA	JaK, KaS, PVT, EDIKA
Sebepoznání a sebepojetí	EDIKA	EDIKA
Seberegulace a sebeorganizace	EDIKA	EDIKA
Psychohygienu	EDIKA	EDIKA
Kreativita	EDIKA	EDIKA

Tematický okruh:	1. – 5. ročník	6. – 9. ročník
<i>Sociální rozvoj</i>		
Poznávání lidí	EDIKA	EDIKA
Mezilidské vztahy	EDIKA	KaS, EDIKA
Komunikace	JaK, EDIKA	JaK, EDIKA
Kooperace a kompetice	JaK, M, EDIKA	JaK, KaS, PVT, EDIKA

Tematický okruh: Morální rozvoj	1. – 5. ročník	6. – 9. ročník
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	JaK, M, EDIKA	JaK, KaS, PVT, EDIKA
Hodnoty, postoje, praktická etika	EDIKA	KaS, EDIKA

Výchova demokratického občana (VDO)

	1. – 5. ročník	6. – 9. ročník
Občanská společnost a škola	EDIKA	KaS, EDIKA
Občan, občanská společnost a stát	EDIKA	KaS, EDIKA
Formy participace občanů v politickém životě	EDIKA	KaS, PVT, EDIKA
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	EDIKA	KaS, PVT, EDIKA

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

	1. – 5. ročník	6. – 9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	JaK, EDIKA	KaS, PVT, EDIKA
Objevujeme Evropu a svět	EDIKA	KaS, PVT, EDIKA
Jsme Evropané	EDIKA	KaS, PVT, EDIKA

Multikulturní výchova (MkV)

	1. – 5. ročník	6. – 9. ročník
Kulturní diference	EDIKA	KaS, EDIKA

Lidské vztahy	EDIKA	KaS, EDIKA
Etnický původ	EDIKA	KaS, PVT, EDIKA
Multikulturalita	JaK, EDIKA	JaK, KaS, EDIKA
Princip sociálního smíru a solidarity	EDIKA	KaS, EDIKA

Environmentální výchova (EV)

	1. – 5. ročník	6. – 9. ročník
Ekosystémy	EDIKA	PVT
Základní podmínky života	EDIKA	PVT
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	EDIKA	PVT
Vztah člověka k prostředí	EDIKA	PVT, EDIKA

Mediální výchova (MV)

	1. – 5. ročník	6. – 9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	JaK, EDIKA	JaK, KaS, EDIKA
Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality	JaK, EDIKA	JaK, KaS, EDIKA
Stavba mediálních sdělení	JaK, EDIKA	JaK, KaS, EDIKA
Vnímání autora mediálních sdělení	JaK, EDIKA	JaK, KaS, EDIKA
Fungování a vliv médií ve společnosti	JaK, EDIKA	JaK, KaS, EDIKA
Tvorba mediálního sdělení	JaK, EDIKA	JaK, EDIKA
Práce v realizačním týmu	JaK, EDIKA	JaK, EDIKA

4 Školní učební plán

Se záměrem co nejvíce zachovat a ukazovat dětem při učení souvislosti jsme integrovali vzdělávací obsahy vzdělávacích oborů z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (2021) do několika vyučovacích předmětů školy popsaných dále v oddílu Učební osnovy.

4.1 Tabulace učebního plánu pro první stupeň

Vyučovací předmět	Vzdělávací oblast / obor	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	1. stupeň celkem
Jazyk a komunikace (JaK)	Český jazyk a literatura	5 + 2*	7	7	7	7	33 + 2*
	Cizí jazyk	1 + 1*	2	2	2	2	9 + 1*
Matematika (M)	Matematika a její aplikace	4	4	4	4	4	20
EDIKA	Informatika	0	0	0	1	1	2
	Člověk a jeho svět	2	2	2	2	3	11
	Hudební výchova	1	1	1	1	2	6
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	2	6
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5

	Disponibilní hodiny	2	2	2	4	3	13
Počet hodin týdně		19 + 3*	22	22	25	27	102 + 16*

* disponibilní hodina

4.2 Tabulace učebního plánu pro druhý stupeň

Vyučovací předmět	Vzdělávací oblast / obor	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	2. stupeň celkem
Jazyk a komunikace (JaK)	Český jazyk a literatura	3	3	3	6	15
	Cizí jazyk	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	6
Kultura a společnost (KaS)	Dějepis	1	2	2	1	6
	Výchova k občanství	1	1	1	1	4
Příroda, věda, technika (PVT)	Matematika	3	3	3	6	15
	Informatika	1	1	1	1	4
	Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis)	6	6	6	2	20
EDIKA	Umění a kultura (Hudební výchova a Výtvarná výchova)	2	2	2	3	9
	Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví a Tělesná výchova)	2	2	2	4	10
	Člověk a svět práce	0	0	0	3	3
	Disponibilní hodiny	8	5	5	0	18

Počet hodin týdně	30	30	30	32	122

Poznámky k učebním plánům

Vzdělávací obor Cizí jazyk je v naší škole realizován jako Anglický jazyk od 1. ročníku. Vzdelávací obor Další cizí jazyk je realizován jako Německý jazyk od 7. ročníku. Žáci s přiznaným individuálním vzděláváním si mohou jako další cizí jazyk zvolit jazyk ruský nebo španělský. Vzdelávací obsah vzdelávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP.

Výuka tělesné výchovy je realizována venku (venkovní hřiště v okolí školy) nebo v prostorách tělocvičny a sportovní haly Základní školy Bítovská 1, 140 00 Praha 4.

5 Učební osnovy

V souladu s doporučením RVP ZV (2021)⁸ jsou učební osnovy rozpracované ve formě očekávaných výstupů, které „mají činnostní povahu, jsou prakticky zaměřené, využitelné v běžném životě a ověřitelné. Vymezují předpokládanou způsobilost žáků využívat osvojené učivo v praktických situacích a v běžném životě na konci 5. a 9. ročníku“. Z tohoto důvodu a s ohledem na filozofii školy je vzdělávací obsah vzdělávacích oblastí a oborů integrován do vícero vyučovacích předmětů školy a neváže se k jednomu konkrétnímu ročníku. Prosazujeme osvojování učiva v tzv. spirále – žáci se se stejnými tématy setkávají několikrát v průběhu školní docházky, ale s postupem do vyšších ročníků dochází k prohlubování učiva nebo k nahlédnutí tématu z jiného úhlu pohledu či jeho propojení do souvislostí.

5.1 Učební osnovy pro 1.-5. ročník

5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Jazyk a komunikace (JaK)

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá ve vzdělávání klíčové postavení. Komunikační kompetence jsou totiž stěžejní pro fungování člověka ve školním i mimoškolním prostředí. Dovednosti v mateřském i cizím jazyce umožňují člověku vnímat různá jazyková sdělení a rozumět jim, vhodně se vyjadřovat v ústní i písemné komunikaci a rozvíjet znalosti napříč obory. Znalosti, dovednosti, hodnoty a postoje získané v literární výchově podněcují u žáků emocionální a estetickou vnímavost, rozvíjejí schopnost porozumět estetickému sdělení, umocňují schopnost sebevyjádření.

Očekávané výstupy ve vyučovacím předmětu Jazyk a komunikace jsou naplňovány rozmanitými vyučovacími metodami a formami, jejichž primárním předpokladem je vytvoření bezpečného a inspirativního prostředí. Na prvním stupni je výuka zaměřena na rozvoj čtení a psaní, čtenářské gramotnosti, psaného a mluveného projevu a rozvoji nenásilné komunikace. Obsahy vzdělávání jsou chápány jako prostředek pro rozvoj kompetencí, vytváření vlastních konceptů a získání

⁸ *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělání* [online]. Praha: MŠMT, 2021 [cit. 2021-08-19]. Dostupné z: <https://www.edu.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcove-vzdelavaci-program-pro-zakladni-vzdelavani-rvp-zv/>.

hlubšího vhledu. Čtení a psaní je pro nás aktivitou, která se prolíná všemi oblastmi učení.

Vyučovací předmět Jazyk a komunikace (JaK) je vyučován ve všech ročnících prvního stupně Základní školy Edisona. Jedná se o integrovaný vyučovací předmět, který na prvním stupni propojuje výstupy vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura a Cizí jazyk (Anglický jazyk). Tyto obory jsou vzájemně provázané a mají společný cíl – rozvoj komunikačních kompetencí žáka a odstraňování tak jazykových a komunikačních bariér. Porozumění uměleckým textům, se kterými cílevědomě pracuje literární výchova, vede k lepšímu porozumění světu i sobě.

Kromě výstupů vzdělávacích oborů se vyučovacím předmětem Jazyk a komunikace (JaK) prolínají výstupy těchto průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova;
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech;
- Multikulturní výchova;
- Environmentální výchova;
- Mediální výchova.

Vyučovací předmět Jazyk a komunikace je vyučován na prvním stupni v celkovém rozsahu 42 hodin + 3 disponibilní hodiny, od 1. do 5. ročníku v rozsahu 9 hodin týdně. Výuka Cizího jazyka (Anglického jazyka) je zařazena již od 1. ročníku.

Vyučovací předmět je realizován v kmenových třídách, odborných učebnách, v dalších prostorách školy i ve specializovaných institucích mimo školu (knihovny, muzea, galerie apod.) nebo v rámci školních výjezdů. Žáci mohou být rozdělováni do různých věkově smíšených heterogenních skupin, skupin dle pokročilosti nebo pracovat zcela samostatně.

5.1.1.1 Vzdělávací obor Český jazyk a literatura ve vyučovacím předmětu Jazyk a komunikace (JaK)

Tematický okruh: **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	☐ Čte plynule. ☐ Čte s porozuměním. ☐ Rozumí mluveným pokynům. ☐ Rozumí psaným pokynům. ☐ Umí naslouchat a adekvátně vyjádřit svůj názor.

ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	☐ Verbálně nenarušuje projev druhých. ☐ Správně vyslovuje. ☐ Během mluveného projevu naslouchá svému tělu a uplatňuje základní hygienické návyky. ☐ Volí vhodné tempo řeči. ☐ Svou řeč přizpůsobí dané situaci. ☐ Vypráví o svých zážitcích. ☐ Při psaní vhodně sedí a má správnou polohu ruky. ☐ Volí vhodné psací potřeby. ☐ Píše správné tvary písmen. ☐ Správně napojuje písmena. ☐ Dokáže si opravit napsaný text. ☐ Písemně srozumitelně vyjádří svůj názor. ☐ Při vyprávění příběhu dodržuje jeho dějovou posloupnost. ☐ Vybírá z textu podstatné informace a klíčová slova a dokáže je zaznamenat. ☐ Zapamatuje si podstatné informace z přečteného textu. ☐ Převypráví vlastními slovy obsah přečteného textu. ☐ Svou řeč přizpůsobí dané situaci. ☐ Umí pracovat s hlasem. ☐ Dokáže opravit svůj mluvený projev/výslovnost. ☐ Rozezná domněnku, názor, fakt, realitu a fikci. ☐ Rozpozná manipulaci. ☐ Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost. ☐ Svou řeč přizpůsobí podle toho, komu a za jakým účelem informace sděluje.

ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	☐ Tvoří vlastní texty.

Tematický okruh: **JAZYKOVÁ VÝCHOVA**

<i>Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:</i>	<i>Očekávaný výstup ŠVP – žák:</i>
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	☐ Dokáže zapsat slyšené a nahlas přečíst text. ☐ Rozumí významům slov a dokáže je porovnat. ☐ Poznává slovní druhy v základním tvaru. ☐ Užívá v mluveném projevu správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. ☐ Vhodně používá spojky a spojovací výrazy v mluveném projevu. ☐ Čte s výrazem. ☐ Rozeznává věty podle postoje mluvčího.

ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	☐ Poznává tvrdé, měkké a obojetné souhlásky. ☐ Píše správně y/i po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách. ☐ Ovládá pravopisné jevy v jednoduchém písemném projevu. ☐ Odůvodňuje psaní i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách. ☐ Píše správně a dokáže odůvodnit psaní velkých písmen. ☐ Píše správně dlouhé a krátké samohlásky ve slovech a umí jejich psaní odůvodnit. ☐ Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. ☐ Poznává slovní druhy ve všech tvarech slov. ☐ Používá gramaticky správné tvary slovních druhů. ☐ Rozlišuje slova spisovná a nespisovná. ☐ Poznává základní skladební dvojici. ☐ Odlišuje větu jednoduchou a souvětí. ☐ Píše správně i/y v koncovkách sloves a podstatných jmen. ☐ Při psaní volí vhodný slovosled. ☐ Rozlišuje rozdíly ve významu vět při změně jejich slovosledu. ☐ Poznává větu hlavní a větu vedlejší. ☐ Píše čárky ve větách. ☐ Poznává základní větné členy. ☐ Je schopen ověřit pravopisné jevy ve svém písemném projevu.

ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	

Tematický okruh: **LITERÁRNÍ VÝCHOVA**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	☐ Čte literární texty přiměřené věku a je schopen je reprodukovat dle svých schopností. ☐ Z paměti přednese báseň přiměřené délky. ☐ Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. ☐ Rozliší báseň, příběh a pohádku. ☐ Pracuje tvořivě s literárním textem. ☐ Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává si je. ☐ Vytváří literární text na zadané téma. ☐ Poznává umělecké texty (popis, bajka, pohádka, povídka, vyprávění, báseň, píseň, úvaha, esej, komiks) a dokáže je od sebe rozlišit. ☐ Poznává neumělecké texty (inzerát, novinová zpráva, reklama, rozhovor, návod) a dokáže je od sebe rozlišit. ☐ Používá jednoduché literární pojmy - pohádka, báseň, verš, rým, bajka,

	ilustrace, dialog, komedie, tragédie, román, premiéra, derniéra a umí je použít v kontextu.

5.1.1.2 Vzdělávací obor Anglický jazyk a ve vyučovacím předmětu Jazyk a komunikace (JaK)

Tematický okruh: **ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	☐ Reaguje na pokyny a otázky učitele. ☐ Osvojuje si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích. ☐ Čte s porozuměním krátký text. ☐ Přečte známý text se správnou výslovností. ☐ Rozumí krátkému mluvenému projevu, pokud má zrakovou oporu. ☐ Zná základní zdvořilostní obraty. ☐ Dokáže přiřadit mluvenou a psanou podobu téhož slova nebo slovního spojení. ☐ Píše slova a krátké věty podle předlohy. ☐ Orientuje se v obrázcích na základě poslechu. ☐ Umí vyjmenovat anglickou abecedu, hláskuje jednotlivá slova.

Tematický okruh: **POSLECH S POROZUMĚNÍM**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	☐ Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám průvodce. ☐ Rozeznává angličtinu od jiných cizích jazyků v mluvené formě. ☐ Rozumí slovům, jednoduchým pokynům a krátkým textům za podpory obrázků. ☐ Chápe jednoduchou konverzaci dvou osob.

Tematický okruh: **MLUVENÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	☐ Zapojuje se do rozhovoru. ☐ Dokáže sdělit jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat. ☐ Dokáže odpovědět na jednoduché otázky vztahující se k osvojovaným tématům. Podobné otázky dokáže položit.

Tematický okruh: **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM**

Očekávaný výstup podle RVP ZV –	Očekávaný výstup ŠVP – žák:

žák:	
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	☐ V jednoduchém textu z okruhu známých témat dokáže vyhledat potřebnou informaci. ☐ Rozeznává angličtinu od jiných cizích jazyků v psané formě. ☐ Chápe vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. ☐ Rozumí jednoduchým pokynům a krátkým textům s obrázky.

Tematický okruh: **PSANÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	☐ Umí napsat krátký text o sobě, své rodině a svém volném čase. ☐ Dokáže vyplnit osobní údaje do jednoduchého formuláře.

5.1.2 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika (M)

Výstupy vzdělávacího předmětu Matematika se prolínají do dalších vzdělávacích předmětů, do běžného života i každodenních činností. Matematika není jen o porozumění matematickým pojmům, vztahům, procesům a situacím, ale měla by dávat žákovi i prostor pro objevování různých řešení a pro diskusi nad řešenými problémy. Rozvíjet žakovu kreativitu, jeho autonomii a kritické myšlení (schopnost formulovat myšlenky, ověřovat své hypotézy, využívat své chyby i chyby druhých jako zdroj dalšího učení atd.). Kromě toho také rozvíjí u žáků osobnostní charakteristiky – systematicčnost, vytrvalost, schopnost koncentrace, smysl pro odpovědnost, schopnost překonávat překážky a umožňuje prožívat radost z dosažených výsledků a úspěchů.

Na prvním stupni je výuka zaměřena na rozvoj matematické představy a gramotnosti. V matematice se děti rozvíjí v logickém myšlení, schopnosti naplánovat

si práci, učí se o věcech uvažovat, odhadovat řešení, navrhnout různé cesty, zkontrolovat si výsledek. Osvojují si aritmetické operace, učí se získávat číselné údaje měření, odhadováním a zaokrouhlováním. Procvičují si paměť, pracují s tabulkami, grafy, diagramy. Vedeme děti k tomu, aby se snažily přijít věcem na kloub, poradit si, o věcech přemýšlet a předem je nevzdávat. Aby pracovaly trpělivě a vytrvale, aby věděly, jak důležitá je při práci sebekontrola. Práci si znovu projít a předejít zbytečným chybám. Učí se pracovat systematicky, postupy si uspořádat. pracovat přesně a pečlivě. Vyjadřovat se stručně, stejně tak i zapisovat.

Vyučovací předmět Matematika je vyučován ve všech ročnících prvního stupně Základní školy Edisona. Jedná se o vyučovací předmět zahrnující výstupy vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace a předmětem se dále prolínají průřezová témata z Osobnostní a sociální výchovy. Předmět Matematika je vyučován na prvním stupni v celkovém rozsahu 20 hodin, od 1. do 5. ročníku v rozsahu 4 hodiny týdně.

Předmět je realizován v kmenových třídách, odborných učebnách, v dalších prostorách školy i ve specializovaných institucích mimo školu nebo v rámci školních výjezdů. Žáci jsou zpravidla rozdělováni do věkově homogenních skupin, probíhají-li lekce, žák však může být zařazen do skupiny tak, aby to vyhovovalo jeho potřebám a možnostem. Zpravidla jde o žáky s SVP, včetně žáků nadaných. Žáci také pracují samostatně, nebo v menších skupinkách.

Z moderních metod výuky využíváme prvky Hejného matematiky, Montessori matematiky, responzivní výuky a badatelsky orientované výuky.

5.1.2.1 Vzdělávací obor Matematika a její aplikace ve vyučovacím předmětu Matematika (M)

Tematický okruh: **ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	☐ Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, používá znaménka $<$, $>$ a $=$.
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a	☐ Písemně i z paměti sčítá a odčítá do 1000. ☐ Správně zanesou číslo na číselnou osu.

zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	☐ Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. ☐ Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. ☐ Používá princip asociativnosti při sčítání a násobení. ☐ Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. ☐ Zaokrouhluje přirozená čísla. ☐ Provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. ☐ Řeší úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. ☐ Samostatně tvoří již osvojené typy úloh. ☐ Vysvětlí, co znamená celek a jeho část, kterou umí zapsat ve formě zlomku. ☐ Porovná zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel. ☐ Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel. ☐ Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty. ☐ Zapiše celé záporné číslo a vyznačí ho na číselné ose.

Tematický okruh: **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**

Očekávaný výstup podle RVP ZV –	Očekávaný výstup ŠVP – žák:

žák:	
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	☐ Orientuje se v čase. ☐ Provádí převody jednotek času. ☐ Popisuje jednoduché matematické závislosti z praktického života. ☐ Poznává situaci závislosti, uvede příklady závislostí. ☐ Interpretuje informace v různých grafických podobách (tabulka, graf, posloupnost, diagram). ☐ Doplní číselnou řadu, posloupnost. ☐ Vytvoří jednoduchou tabulku- ☐ Správně doplní vynechané informace v tabulce. ☐ Třídí data podle zadaného kritéria.

Tematický okruh: **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek	☐ Poznává a pojmenuje rovinné útvary. ☐ Vytvoří základní rovinné útvary na geoboardu. ☐ Najde reprezentaci rovinných útvarů v realitě. ☐ Poznává a pojmenuje jednoduchá tělesa. ☐ Vymodeluje některá tělesa ze čtvrtky nebo kartonu. ☐ Najde reprezentaci jednoduchých těles v realitě. ☐ Odhadne délku úsečky. ☐ Změří délku úsečky pomocí pravítka. ☐ Změří délku stran trojúhelníku, čtverce a obdélníku. ☐ Porovná velikost rovinných útvarů.

jeho stran M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	☐ Poznává osu souměrnosti. ☐ Poznává, jestli je útvar osově souměrný pomocí překládání, určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. ☐ Dokáže zakreslit souměrný útvar podle osy ve čtvercové síti. ☐ Narýsuje úsečku, trojúhelník, kružnici. ☐ Načrtne a narýsuje čtverec a obdélník. ☐ Graficky sečte a odečte úsečky. ☐ Poznává lomenou čáru a určí její délku. ☐ Spočítá obvod mnohoúhelníku. ☐ Sestrojí kolmice a rovnoběžky. ☐ Určí obsah čtverce obdélníku a jiných obrazců pomocí čtvercové sítě. ☐ Užívá jednotky obsahu. ☐ Rozezná a znázorní ve čtvercové síti osově souměrné útvary.

Tematický okruh: **NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	☐ Samostatně řeší jednoduché praktické slovní úlohy, nachází další možná řešení úlohy. ☐ Dokáže vymyslet vlastní praktické slovní úlohy.

5.1.3 Charakteristika vyučovacího předmětu EDIKA

Vyučovací předmět EDIKA má mezi ostatními předměty specifické postavení. Jedná se o integrovaný předmět, který je vyučován ve všech ročnících prvního stupně a cílí na rozvoj a prohlubování klíčových kompetencí a na vytvoření prostoru pro naplnění hlavních vzdělávacích cílů školy, tedy nejenom poznání okolního světa, ale i poznání sebe sama. Zaměřuje se na sebepoznávání a sebepřijetí, pozitivní hodnocení sebe i druhých, sebeovládání a sebe prezentaci, na projevy pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání i tolerantnost k chybám, prolíná se veškerým děním ve škole. Realizuje se při hře, relaxaci, záměrné všímavosti, spolupodílení se na životě v Edisoně, při konfliktu, skrze vnímání chyby jako přirozeného projevu učení, při vzájemném sdílení, zprostředkovaném učení, připraveném prostředí, při aktivitách v přírodě, při prožívání sebe sama skrze umění i rukodělnou práci (např. hudební, výtvarná a manuální tvorba). Vede k vytváření vlastních představ a konceptů skrze zkušenost ať už individuální nebo skupinovou. Přispívá k rozvoji tvořivosti, spolupráce, otevřené komunikace, k budování dobrých vztahů a vnitřní pohody. S ohledem na charakter předmětu jsou často výstupy žáků značně individuální, a tudíž těžce specifikovatelné a pouze subjektivně měřitelné.

Vyučovací předmět EDIKA na prvním stupni propojuje výstupy vzdělávacích oborů Informatika, Člověk a jeho svět, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova a Člověk a svět práce. Kromě výstupů vzdělávacích oborů se vyučovacím předmětem EDIKA prolínají výstupy všech průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova;
- Výchova demokratického občana;
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech;
- Multikulturní výchova;
- Environmentální výchova;
- Mediální výchova.

Vyučovací předmět EDIKA je vyučován na prvním stupni v celkovém rozsahu 40 hodin + 13 disponibilních hodin. Přesné rozdělení vyučovacích hodin v týdenním rozsahu od 1. do 5. ročníku je uvedeno v tabulce v oddílu 4 Školní učební plán.

Vyučovací předmět je realizován v kmenových třídách, dále při pobytu venku nebo v rámci školních exkurzí a výjezdů. Také při besedách se zajímavými hosty na různá aktuální témata a při návštěvách firem a podniků. Žáci pracují ve skupinách nebo individuálně.

5.1.3.1 Vzdělávací obor Informatika ve vyučovacím předmětu EDIKA

Tematický okruh: **DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	☐ Uvede příklady dat, která ho obklopují. ☐ Roztřídí data podle daných kritérií. ☐ Provádí jednoduchý sběr dat, které zaznamená a dokáže vyhodnotit (např. z hlediska četnosti). ☐ Popíše konkrétní situaci pomocí různých vstupních informací (čas, místo, účastníci, předměty, co se stalo atd.) a informace zaznamená. ☐ Zakóduje nebo dekoduje informaci v různé podobě (písmena, čísla, obrázků).

Tematický okruh: **ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	☐ Používá značky, kódy a symboly pro zjednodušený záznam postupů a testuje jejich správnost. ☐ Rozloží jednoduchý problém na jednotlivé kroky a navrhne řešení problému. ☐ V blokově orientovaném programovacím jazyce sestavuje sekvence a programy pro ovládnání a pohyb různých věcí, rozpoznává opakující se vzory. ☐ Testuje správnost navržených postupů a opravuje případné chyby.

Tematický okruh: **INFORMAČNÍ SYSTÉMY**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	☐ Nachází ve svém okolí systémy, určuje jednotlivé prvky a vztahy mezi prvky v systému. ☐ Umístí data správně do tabulky či seznamu, v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný prvek za správný.

Tematický okruh: **DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	☐ Najde a spustí aplikaci potřebnou pro zadaný úkol. ☐ Pracuje s různými daty, edituje digitální texty a obrázky, přehraje video či zvuk. ☐ Uloží svoji práci do souboru, umí soubor otevřít a zavřít. ☐ Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, a vysvětlí, k čemu slouží. ☐ Dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením. ☐ Propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí. ☐ Pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj. ☐ Rozpozná zvláštní chování digitálního zařízení a případně přivolá pomoc dospělého.

5.1.3.2 Vzdělávací obor Člověk a jeho svět ve vyučovacím předmětu EDIKA

Tematický okruh: **MÍSTO, KDE ŽIJEME**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	☐ Zná okolí svého bydliště. ☐ Zná okolí školy. ☐ Je si vědom možných nebezpečí v okolí svého bydliště a školy. ☐ Orientuje se v letecké mapě/plánu. ☐ Ví, v jakém kraji a jaké zemi bydlí. ☐ Umí vyhledat a vyznačit místo svého bydliště a školy na mapě. ☐ Umí popsat změny v okolí svého bydliště za poslední dobu. ☐ Dokáže popsat, co ho/ji v krajině zaujalo a proč. ☐ Vyhledá údaje o přírodních podmínkách na jakémkoliv místě na světě na mapách. ☐ Umí se bezpečně pohybovat v přírodě. ☐ Určí směr podle světových stran. ☐ Rozliší náčrt, plán a mapu. ☐ Umí vyčíst základní informace z mapy (nadmořská výška, vzdálenost, název, vrstevnice). ☐ Vyhledá ve svém okolí přírodní zajímavosti. ☐ Vyhledá ve svém okolí zajímavosti vytvořené člověkem a posoudí jejich význam. ☐ Sdílí zážitky, zajímavosti a zkušenosti s cestováním. ☐ Porovnává zkušenosti z různých míst, které zná.

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	☐ Zná hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce. ☐ Zná státní symboly a vysvětlí jejich význam.

Tematický okruh: **LIDÉ KOLEM NÁS**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	☐ Vyjmenuje jednotlivé členy v rodině a jejich vzájemné příbuzenské vztahy, rozumí významu rolí v širší rodině. ☐ Dokáže pojmenovat silné stránky druhých a vyzdvihnout je. ☐ Dokáže pojmenovat slabé stránky druhých a poskytnout k nim podporující zpětnou vazbu. ☐ Popíše náplň práce běžných pracovních povolání. ☐ Pojmenuje vztahy mezi lidmi v různých sociálních skupinách (rodina, škola, třída, kamarádi, občané). ☐ Popíše smysl pravidel pro fungování společnosti na různých úrovních. ☐ Uvede příklad pravidel, která mu dávají smysl a která by raději změnil a proč. ☐ Podílí se na vytváření pravidel soužití a na jejich dodržování. ☐ Učí se porozumět potřebám svým i potřebám ostatních lidí. ☐ Umí říct svůj nesouhlas a zdůvodnit jej. ☐ Je si vědom základních lidských práv a demokratických principů.

	☐ Rozpozná a pokud je to v jeho silách, postaví se bezpráví. ☐ Rozezná základní formy vlastnictví na jednoduchých příkladech. ☐ Používá peníze v běžných situacích, zkontroluje si správnou sumu vrácených peněz. ☐ Ovládá základní principy finanční gramotnosti. ☐ Pracuje s jednoduchým rozpočtem – příjmy a výdaji. ☐ Vysvětlí, jak si může naspořit peníze a jak se půjčují a vrací dluhy.

Tematický okruh: **LIDÉ A ČAS**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá archivy, knihovny, sbírky muzeí a galerií jako	☐ Určuje čas a denní dobu. ☐ Orientuje se v čase a umí rozlišit přítomnost, minulost a budoucnost. ☐ Časově zarámuje základní poznatky o sobě, o blízkých lidech a místě, kde žije. ☐ Zná významné české kulturní a historické památky a některé významné rodáky. ☐ Zná významné kulturní a historické památky v okolí svého bydliště. ☐ Pojmenuje vztahy příčiny a následku. ☐ Umí porovnat, jak žijeme teď a jak lidé žili v blízké i vzdálené minulosti. ☐ Pro pochopení minulosti využije knihovnu, muzejní či galerijní sbírku. ☐ Popíše příběhy, které se udály v minulosti a které jej oslovují.

informační zdroje pro pochopení minulosti ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	☐ Orientuje se v nejdůležitějších událostech české minulosti. ☐ Orientuje se v současném českém dění.

Tematický okruh: **ROZMANITOST PŘÍRODY**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ČJS-5-4-03 zkoumá základní	☐ Popíše proměnu přírody v čase a vliv člověka. ☐ Určí, které přírodniny patří mezi živé a které mezi neživé. ☐ Pojmenuje rostliny a živočichy ve známé lokalitě. ☐ Roztřídí rostliny na byliny a dřeviny. ☐ Váží a porovnává pomocí váhy, pracuje s pojmem hmotnost. ☐ Měří délku pomocí různých druhů metrů (pásmo, skládací metr, krejčovský metr, svinovací metr). ☐ Zná přístroje na měření teploty a ví, kde se používají, umí přečíst údaje z teploměru. ☐ Umí použít přístroj na měření času. ☐ Zjistí a popíše propojení prvků živé a neživé přírody. ☐ Popíše potravní řetězce v živočišné říši. ☐ Chápe a popíše, jak činnost člověka ovlivňuje vzhled přírody. ☐ Zjistí, jak může být v přírodě narušena rovnováha. ☐ Popíše, jak se mění denní doba na

společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	základě otáčení Země. ☐ Popíše jevy, které vznikají působením Měsíce. ☐ Popíše změny ročních období vzhledem k postavení Země a Slunce. ☐ Zdůvodní vzájemné podstatné vztahy mezi organismy. ☐ Nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí. ☐ Vyhledá přírodninu v atlase nebo encyklopedii. ☐ Zná základní podmínky pro život organismů. ☐ Popíše životní styl a chování vybraného živočicha. ☐ Popíše životní cyklus vybrané rostliny. ☐ Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě (energetika, lesnictví, průmysl, odpad, vodní hospodářství...). ☐ Navrhne možnosti, jak pomáhat životnímu prostředí. ☐ Rozliší, které aktivity jsou zdraví škodlivé a které prospěšné. ☐ Provede jednoduchý pokus a seznámí ostatní s výsledkem.

Tematický okruh: **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o	☐ Uplatňuje základní hygienické návyky. ☐ Vyjmenuje některá rizika ohrožující zdraví.

lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající	☐ Rozpozná, co je a není bezpečné chování v různých situacích a uvede jednotlivé příklady. ☐ Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu. ☐ Řekne, když je mu/ji něco nepříjemné v různých situacích, umí říct ne. ☐ V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné. ☐ Ovládá zásady komunikace při tísňovém telefonování. ☐ Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. ☐ Popíše zdravý životní styl a dokáže posoudit, které činnosti tělu a duši prospívají a které jim naopak škodí. ☐ Pojmenuje a stručně popíše jednotlivé etapy lidského života před i po jeho narození. ☐ Učí se rozvrhnout si čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle svých potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob. ☐ Popíše, jak je třeba postupovat, pokud se ocitne u dopravní nehody. ☐ Jedná tak, aby neohrozil své zdraví ani zdraví ostatních, a to i jako účastník silničního provozu. ☐ Odmítne v modelových situacích různé návykové látky. ☐ Trénuje poskytnutí první pomoci v různých situacích.

závěry pro své chování jako chodec a cyklista ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	

5.1.3.3 Vzdělávací obor Hudební výchova ve vyučovacím předmětu EDIKA

Tematický okruh

<i>Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:</i>	<i>Očekávaný výstup ŠVP – žák:</i>
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně	☐ Naslouchá sobě, druhým, zvukům přírody. ☐ Umí zazpívat písničku. ☐ Zrytmizuje jednoduchý text, například básničku. ☐ Doprovází píseň jednoduchými hudebními nástroji. ☐ Pohybuje se do rytmu, zohlední zrychlení nebo zpomalení. ☐ Rozpozná v hudbě některé hudební nástroje. ☐ Poznává, zda se je hudba tvořena hlasem, nástroji nebo hlasem i nástroji. ☐ Využívá hudbu k sebevyjádření a komunikaci. ☐ Zahraje, zazpívá, zatančí nebo

instrumentální HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not HV-5-1-03 využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	doprovodí jednoduchou melodií zapsanou v notách. ☐ Při zpěvu uplatňuje získané pěvecké dovednosti. ☐ Doprovodí píseň na hudební nástroj. ☐ Zopakuje jednoduchý motiv na hudební nástroj. ☐ Rozpozná různé druhy písní či skladeb (koleda, ukolébavka, chorál, balet, etuda). ☐ Pomocí jednoduchého hudebního nástroje vytvoří přede hru, mezihru nebo dohru. ☐ Vyjádří hudbu pohybem. ☐ Podle svých možností vytváří pohybové improvizace s použitím hudebních kroků.

5.1.3.4 Vzdělávací obor Výtvarná výchova ve vyučovacím předmětu EDIKA

Tematický okruh

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává	☐ Vnímá a pozoruje sebe, druhé i přírodu.

je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro	☐ Využívá výtvarné umění k sebevyjádření a komunikaci prostřednictvím barev, linií a tvarů v ploše, objemu i prostor. ☐ V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti. ☐ Dokáže vybrat vhodné prostředky za účelem vizuálně obrazného vyjádření. ☐ Při vlastní tvorbě kombinuje různé prvky. ☐ Porovná vnímání událostí různými smysly. ☐ Inspiruje se uměním a zamýšlí se, jak na něj působí. ☐ Vyjádří svůj názor na výtvarné dílo. ☐ Porovná názory druhých na výtvarné dílo se svým. ☐ Dovede mluvit o vlastní výtvarné tvorbě. ☐ Dle své fantazie vizuálně vyjadřuje své vlastní životní zkušenosti, zážitky, vjemy, představy. ☐ Dovede popsat různé prvky výtvarného vyjádření, jako jsou například kontrasty nebo rozdíl velikostí, ve svém díle. ☐ Do své tvorby zahrnuje i vjemy získané jinými smysly než zrakem. ☐ Dovede výtvarně ztvárnit ticho, hluk, zpěv, světlo, tmou, vůni, zápach, jemnost či drsnost. ☐ Tvoří svobodně. ☐ Porovná dvě výtvarná díla. ☐ Používá obrazná vyjádření a přirovnání v běžné komunikaci.

vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	

5.1.3.5 Vzdělávací obor Tělesná výchova ve vyučovacím předmětu EDIKA

Tematický okruh

<i>Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:</i>	<i>Očekávaný výstup ŠVP – žák:</i>
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činností se zdravím a využívá nabízené příležitosti TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	☐ Používá pohyb jako formu sebevyjádření, učí se kooperaci a uvědomuje si zodpovědnost za své zdraví. ☐ Zvládá samostatně jednoduché pohybové činnosti. ☐ Zapojuje se do skupinových pohybových činností. ☐ Na cvičení si bere vhodnou obuv a oblečení a dodržuje pitný režim. ☐ Respektuje pokyny dospělých. ☐ Pravidelně se hýbe a sám si dokáže vybrat vhodnou aktivitu. ☐ Pro pohybové aktivity využívá k tomu určené prostory školy. ☐ Zná kompenzační cvičení, která může využít při svém oslabení. ☐ Umí vytvořit varianty na známé

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu	pohybové dovednosti a hry. ☐ Při úrazu spolužáka informuje průvodce. ☐ Dodržuje pravidla her. ☐ Umí spolupracovat v kolektivu. ☐ Rozpozná přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. ☐ Zná části lidského těla a pojmenování jednotlivých cvičebních úkonů. ☐ Dokáže cvičit podle nákresu nebo popisu. ☐ Dokáže vysvětlit pravidla pohybové činnosti ostatním a přichystat pro to potřebné pomůcky. ☐ Dokáže změřit svůj pohybový výkon a dokáže ho zhodnotit. ☐ Dokáže monitorovat vlastní pokrok. ☐ Samostatně pracuje na zlepšení svých dovedností a úrovně zdatnosti. ☐ Umí si dohledat informace o plánovaných sportovních akcích v jeho okolí. ☐ Dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti. ☐ Seznámí se s plaveckými styly. ☐ Dodržuje pravidla bezpečnosti v bazénu.

cvičení TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	

5.1.3.6 Vzdělávací obor Člověk a svět práce ve vyučovacím předmětu EDIKA

Tematický okruh: **PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti	☐ Dovede vytvořit objekt z rozličných materiálů. ☐ Pracuje samostatně podle písemných pokynů. ☐ Pracuje samostatně podle obrazové předlohy. ☐ Vytvoří stavbu dle své fantazie z dostupného materiálu.

různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	☐ Zná základní lidové zvyky, tradice a řemesla. ☐ Volí vhodné pracovní pomůcky a nástroje pro daný materiál. ☐ Udržuje pořádek na pracovním místě. ☐ Zná zásady hygieny a dodržuje je. ☐ Respektuje pravidlo bezpečnosti. ☐ Při úrazu svém nebo druhého umí vyhledat pomoc. ☐ Dovede ošetřit malá zranění.

Tematický okruh: **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	☐ Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. ☐ Staví ze stavebnice stabilní objekty. ☐ Umí rozložit a složit dílky stavebnice. ☐ Dovede sestrojít předmět podle návodu. ☐ Zná zásady hygieny a dodržuje je. ☐ Respektuje pravidlo bezpečnosti. ☐ Při úrazu svém nebo druhého umí vyhledat pomoc. ☐ Dovede ošetřit malá zranění.

Tematický okruh: **PĚSTITELSKÉ PRÁCE**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	☐ Pozoruje proměny přírody a umí použít jednoduché nástroje při pozorování (lupu, mikroskop, dalekohled...).

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	☐ Zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování. ☐ Pečuje o nenáročnou rostlinu ☐ Dovede naklíčit semena. ☐ Pozoruje a zaznamenává růst rostliny. ☐ Umí přesadit rostlinu. ☐ Pečuje o pokojové rostliny. ☐ Umí zvolit a použít vhodné pěstitelské náčiní. ☐ Zná zásady hygieny a dodržuje je. ☐ Respektuje pravidlo bezpečnosti. ☐ Zná zásady první pomoci, ví, jak vyhledat pomoc.

Tematický okruh: **PŘÍPRAVA POKRMŮ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	☐ Prostře stůl. ☐ Při stolování se chová vhodně. ☐ Zná základní kuchyňské vybavení. ☐ Orientuje se ve školní kuchyňce. ☐ Uvaří samostatně jednoduchý pokrm. ☐ Stoluje dle etikety. ☐ Během vaření průběžně uklízí. ☐ Po vaření uvede kuchyň do původního stavu. ☐ V kuchyni se chová bezpečně. ☐ Zná zásady první pomoci, ví, jak vyhledat pomoc.

5.2 Učební osnovy pro 6.-9. ročník

5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Jazyk a komunikace (JaK)

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá ve vzdělávání klíčové postavení. Komunikační kompetence jsou totiž stěžejní pro fungování člověka ve školním i mimoškolním prostředí. Dovednosti v mateřském i cizím jazyce umožňují člověku vnímat různá jazyková sdělení a rozumět jim, vhodně se vyjadřovat v ústní i písemné komunikaci a rozvíjet znalosti napříč obory. Znalosti, dovednosti, hodnoty a postoje získané v literární výchově podněcují u žáků emocionální a estetickou vnímavost, rozvíjejí schopnost porozumět estetickému sdělení, umocňují schopnost sebevyjádření. Obsahy vzdělávání jsou chápány jako prostředek pro rozvoj kompetencí, vytváření vlastních konceptů a získání hlubšího vhledu.

Na druhém stupni směřuje vyučovací předmět Jazyk a komunikace k rozšiřování slovní zásoby, schopnosti vnímání souvislostí a ovládnutí nástrojů pro vyjadřování mluvenou, písemnou i elektronickou formou. Čtení a psaní je pro nás aktivitou, která se prolíná všemi oblastmi učení. Žáci poznávají jednotlivé jevy a pravidla gramatiky při práci s pomůckami v připraveném prostředí, v různých výukových aplikacích, dále i aktivitami při poznávání světa a získávání informací skrz příběhy i naučnou literaturu a vytváření vlastních knížek, projektů, prezentací na různá témata. S jednotlivými jazykovými jevy se tak seznamují postupně při lekcích a procvičování, ale hlavně při aktivním používání psaní napříč vyučovacími předměty. Žáci od začátku podle svých schopností čtou a píšou vlastní příběhy, zápisy z přečteného textu, učí se psát a vyjadřovat tak své zkušenosti a znalosti při zpracování projektů či při přípravě prezentací. Později se společně setkávají při čtenářských dílnách a při diskuzích nad obsahy textů či knih a učí se kriticky vnímat psané slovo a vytvářet si vlastní názor. Během toho se aktivně seznamují s různými formami psaného jazyka a učí se pracovat s různými zdroji informací.

Vyučovací předmět Jazyk a komunikace (JaK) je vyučován ve všech ročnících druhého stupně Základní školy Edisona. Jedná se o integrovaný vyučovací předmět, který na druhém stupni propojuje výstupy vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura (ČJL), Cizí jazyk (CJ) a Další cizí jazyk (DCJ). Tyto obory jsou vzájemně provázané a mají společný cíl – rozvoj komunikačních kompetencí žáka a odstraňování tak jazykových a komunikačních bariér. Porozumění uměleckým textům, se kterými cílevědomě pracuje literární výchova, vede k lepšímu porozumění světu i sobě.

Vyučovacím předmětem Jazyk a komunikace (JaK) se prolínají tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova;
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech;
- Multikulturní výchova;
- Environmentální výchova;
- Mediální výchova.

Na druhém stupni je vyučovací předmět Jazyk a komunikace vyučován v celkovém rozsahu 33 hodin, v 6. ročníku v rozsahu 6 hodin týdně, v 7. a 8. ročníku 8 hodin týdně a v 9. ročníku 11 hodin. Výuka Cizího jazyka (Anglického jazyka) je zařazena již od 1. ročníku, Další cizí jazyk (Německý jazyk) je vyučován od 7. ročníku.

Vyučovací předmět je realizován v kmenových třídách, odborných učebnách, v dalších prostorách školy i ve specializovaných institucích mimo školu (knihovny, muzea, galerie apod.) nebo v rámci školních výjezdů. Žáci mohou být děleni do různých věkově smíšených heterogenních skupin, skupin dle pokročilosti nebo pracovat zcela samostatně.

5.2.1.1 Vzdělávací obor Český jazyk a literatura ve vyučovacím předmětu Jazyk a komunikace (JaK)

Tematický okruh: **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	☐ Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení. ☐ Ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. ☐ Umí vyhledávat informace. ☐ Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení. ☐ Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímám k ní kritický postoj. ☐ Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. ☐ Odlišuje spisovný a nespisovný

ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. ☐ V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. ☐ Dokáže vyjádřit svůj názor a kultivovaně se zapojit do diskuze. ☐ Rozumí textu a je schopen formulovat a zaznamenat jeho hlavní myšlenky. ☐ Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu. ☐ Je schopen text po sobě zkontrolovat a případné nedostatky napravit. ☐ Má přehled o funkčních stylech a slohových postupech. ☐ Bezpečně ovládá mluvené i psané útvary prostě sdělovacího stylu. ☐ Umí napsat dopis osobní i úřední. ☐ Umí napsat popis a zná jeho různé typy. ☐ Umí napsat vypravování. ☐ Umí napsat životopis. ☐ Umí napsat úvahu.

Tematický okruh: **JAZYKOVÁ VÝCHOVA**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady	☐ Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. ☐ Správně moduluje řeč (přízvuk), používá správnou intonaci, používá souvislou řeč.

tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	☐ Bezpečně rozezná slabiky ve slově. ☐ Rozezná znělé a neznělé souhlásky. ☐ V textu vyhledá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby. ☐ Zná zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování. ☐ Má základní informace o češtině jako národním jazyku. ☐ Samostatně pracuje s jazykovými slovníky a příručkami. ☐ Správně třídí slovní druhy. ☐ Zná princip jednotlivých mluvnických kategorií a dovede je určit u základních slovních druhů. ☐ Ovládá pravopis velkých písmen. ☐ Zná specifika používání příslovcí, předložek, spojek, částic a citoslovcí. ☐ Rozezná jednotlivé větné členy. ☐ Rozezná, kolik vět má souvětí a zda jde o větu hlavní či vedlejší. ☐ Ovládá pravopis i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, po obojetných souhláskách, v koncovkách podstatných jmen, v koncovkách přídavných jmen. ☐ Ovládá pravopis ve vyjmenovaných slovech a slovech k nim příbuzných. ☐ Ovládá pravopis ve shodě podmětu s přísudkem. ☐ Ovládá pravopis ú - ů a ě - jě. ☐ Zná pravidla pro psaní čárek ve větě jednoduché a v souvětí. ☐ Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu v komunikační situaci. ☐ Případné chyby v pravopise je schopen napravit.

Tematický okruh: **LITERÁRNÍ VÝCHOVA**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	☐ Uceleně reprodukuje přečtený text. ☐ Jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla. ☐ Vlastními slovy interpretuje smysl díla. ☐ Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. ☐ Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního představení a názory na umělecké dílo. ☐ Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. ☐ V písemném projevu se dokáže vyjadřovat kreativně. ☐ Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. ☐ Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci. ☐ Má základní přehled o historickém vývoji literatury. ☐ Vysvětlí, co je to kánon a jaká je jeho role. ☐ Zná několik významných spisovatelů či spisovatelek a jejich díla. ☐ Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. ☐ V každém ročníku přečte alespoň jednu beletristickou knihu a alespoň jednu knihu z oblasti literatury faktu. ☐ Vyhledává informace v různých

	typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.

5.2.1.2 Vzdělávací obor Anglický jazyk ve vyučovacím předmětu Jazyk a komunikace (JaK)

Tematický okruh: **POSLECH S POROZUMĚNÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně	☐ Rozumí klíčovými informacím týkajícími se cen, časů a dat. ☐ Rozumí klíčovými informacím týkajícími se koníčků, režimu dne, jmen a čísel. ☐ Rozumí klíčovými informacím týkajícími se minulosti. ☐ Rozumí osobním údajům. ☐ Rozumí frázím každodenního života (nakupování, restaurace...). ☐ Umí rozlišit jednoduché výrazy souhlasu a nesouhlasu. ☐ Rozumí většině informací v neformálních konverzacích o každodenních tématech. ☐ Rozumí informacím o plánech ostatních.

Tematický okruh: **MLUVENÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině,	☐ Vede běžnou každodenní konverzaci. ☐ Umí se zeptat na základní osobní informace a odpovědět na ně (věk, národnost, příbuzní, bydliště...) a umí na otázky reagovat.

kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	☐ Umí se zeptat, kdo co má, a umí říct, co má. ☐ Umí pozdravit a reagovat, když je někomu představen/a, umí někoho představit. ☐ Umí se zeptat na cestu. ☐ Umí se zeptat na informace z minulosti a vyprávět o tom, co se stalo. ☐ Umí se zeptat a říct, jaké je počasí a popsat počasí typické pro ČR. ☐ Umí mluvit o své rodině a o svých přátelích. ☐ Umí říct, co kdo umí a neumí. ☐ Umí říct, jak často něco dělá a jak vypadá jeho den. ☐ Umí říct, jakou mám náladu, co rád/a a nerad/a dělá. ☐ Umí porovnat vlastnosti lidí nebo věcí a popsat vzhled člověka. ☐ Umí vyprávět o svých plánech. ☐ Chápe, že pro snadné dorozumění je klíčová co nejjednodušší formulace vět. ☐ Když neporozumí, hledá cesty, jak se dorozumět.

Tematický okruh: **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	☐ Najde požadované informace v krátkých textech ze známých témat. ☐ Vyzná se v jídelním lístku a v jízdním řádu. ☐ Najde klíčové informace ve faktickém textu na základě nadpisů a obrázků.

	☐ Přečte jednoduchý text a vyhledá faktické informace. ☐ Rozumí větám o vzhledu člověka. ☐ Chápe podstatu krátkého jednoduchého textu. ☐ Rozumí jednoduchým příběhům. ☐ Rozumí základním informacím týkajících se vyjadřování názoru. ☐ Nebojí se přiznat, že neporozuměl.

Tematický okruh: **PSANÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	☐ Umí vyplnit základní údaje o sobě ve formuláři. ☐ Umí napsat krátký text o tom, jak kdo vypadá. ☐ Umí napsat krátký text o tom, co dělal/a. ☐ Umí v krátkém textu vyjádřit názor na známé téma. ☐ Umí reagovat na jednoduché písemné sdělení.

5.2.1.3 Vzdělávací obor Německý jazyk ve vyučovacím předmětu Jazyk a komunikace (JaK)

Tematický okruh: **POSLECH S POROZUMĚNÍM**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a	☐ Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám průvodce. ☐ Reaguje na pokyny průvodce. ☐ Rozumí klíčovými informacím týkajících se cen, časů a dat.

jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	☐ Rozumí klíčovými informacím týkajícími se koníčků, režimu dne, jmen a čísel. ☐ Rozumí osobním údajům. ☐ Rozumí frázím každodenního života (nakupování, restaurace...). ☐ Rozumí informacím o plánech ostatních.

Tematický okruh: **MLUVENÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	☐ Zná základní zdvořilostní obraty. ☐ Zapojí se do jednoduchých rozhovorů z tématu osobní informace, volný čas, rodina, můj den, moje škola. ☐ Umí říct, jak se jmenuje, kde bydlí apod. a zeptat se na to druhých. ☐ Umí říct, jak rád/a tráví svůj volný čas, jak vypadá jeho den. ☐ Umí říct informace o své rodině. ☐ Reaguje na jednoduché otázky týkající se jeho osoby a světa kolem. ☐ Zeptá se na význam slov, kterým nerozumí.

Tematický okruh: **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	☐ Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. ☐ Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. ☐ Rozumí krátkému jednoduchému

DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	textu a vyhledá v něm požadovanou informaci. ☐ Když neporozumí, hledá cesty, jak se porozumět.

Tematický okruh: **PSANÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	☐ Umí vyplnit základní údaje o sobě ve formuláři. ☐ Napíše jednoduchý text o sobě, o svojí rodině, o svém volném čase, o svojí škole. ☐ Umí vhodně reagovat na text ke známému tématu.

5.2.2 Charakteristika vyučovacího předmětu Kultura a společnost (KaS)

Vyučovací předmět Kultura a společnost (KaS) je vyučován ve všech ročnících druhého stupně. Jedná se o integrovaný předmět dvou vzdělávacích oborů Dějepis a Výchova k občanství. Svým pojetím a propojením vzdělávacích obsahů skrze témata, dílny a projekty umožňuje výchovně vzdělávací proces v předmětu Kultura a společnost zpřístupnit žákům celistvý obraz minulého, současného i možnou podobu budoucího světa a cílí na pochopení kulturně – historických souvislostí. Rozvíjí kompetence potřebné pro život v demokratické společnosti, historické poznání, myšlení v souvislostech a kompetence směřující k udržitelnému životu, včetně orientace v současném globálním světě a zodpovědnému plánování budoucnosti. Vyučovací předmět utváří a posiluje postoje, podílí se na utváření hodnotové orientace žáků skrze témata, která lze považovat za aktuální, kontroverzní nebo polarizující společnost. Předmět KaS záměrně rozvíjí multiperspektivní hledisko, kdy je na určitou událost nebo situaci více pohledů, které se navíc proměňují v čase.

Vyučovací předmět Kultura a společnost (KaS) je vyučován v celkovém rozsahu 10 hodin. V 6. a 9. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně a v 7. a 8. ročníku v rozsahu 3 hodin týdně.

Vyučovacím předmětem Kultura a společnost (KaS) se prolínají tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova;
- Výchova demokratického občana;
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech;
- Multikulturní výchova;
- Mediální výchova.

Předmět je realizován v kmenových třídách, odborných učebnách, v dalších prostorách školy i ve specializovaných institucích mimo školu (knihovny, muzea, galerie apod.) nebo v rámci školních výjezdů. Žáci mohou být děleni do různých věkově smíšených heterogenních skupin nebo pracovat samostatně.

5.1.2.1 Vzdělávací obor Dějepis ve vyučovacím předmětu Kultura a společnost (KaS)

Tematický okruh: **ČLOVĚK V DĚJINÁCH**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	☐ Rozumí poselství dějin.
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	☐ Ví, kde hledat informace o historii.
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	☐ Uvede konkrétní příklady, proč potřebujeme znát historii.
	☐ Zná instituce, kde jsou shromažďovány historické zdroje.
	☐ Orientuje se na časové ose a v historické mapě a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy.

Tematický okruh: **POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	☐ Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců a jejich kulturu. ☐ Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost. ☐ Konkrétní historické události nahlíží v souvislostech.

Tematický okruh: **NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	☐ Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací. ☐ Ví, jaké jsou první velké civilizace, kde se nacházely a jaké významné objevy jsou s nimi spojené. ☐ Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví. ☐ Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury. ☐ Má povědomí o zrodu křesťanství. ☐ Vysvětlí podstatu fungování antické demokracie. ☐ Seznámí se s počátky judaismu, islámu a mimoevropskými civilizacemi ☐ Konkrétní historické události nahlíží v souvislostech.

Tematický okruh: **KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA**

Očekávaný výstup podle RVP ZV –	Očekávaný výstup ŠVP – žák:

žák:	
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	☐ Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.
D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	☐ Objasní situaci Velkomoravské říše a šíření křesťanství na našem území. ☐ Charakterizuje počátky českého státu.
D-9-4-03 vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	☐ Zná významné české panovníky z rodu Přemyslovců a Lucemburků, umí vysvětlit jejich přínos pro českou kulturu. ☐ Vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka.
D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	☐ Popíše podstatu konfliktů mezi světskou a církevní mocí. ☐ Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti. ☐ Uvede významné rysy a příklady románské a gotické kultury. ☐ Konkrétní historické události nahlíží v souvislostech.

Tematický okruh: **OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	☐ Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka. ☐ Vysvětlí pojmy renesance a humanismus, dokáže o nich mluvit v širších souvislostech.
D-9-5-02 vymezení význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	☐ Vymezení význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.
D-9-5-03 popíše a demonstuje průběh	☐ Popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny

zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	a důsledky. ☐ Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a uvnitř habsburské monarchie. ☐ Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky. ☐ Zná Jana Ámose Komenského, popíše jeho důležitost pro českou kulturu. ☐ Rozpozná základní znaky baroka a uvede příklady významných kulturních památek. ☐ Konkrétní historické události nahlíží v souvislostech. ☐ Objasní význam vynálezu a rozšíření knihtisku. ☐ Uvede příklady vědeckého pokroku a objasní jejich význam.

Tematický okruh: **MODERNIZACE SPOLEČNOSTI**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze	☐ Vysvětlí podstatné změny, které stály za modernizací společnosti. ☐ Objasní situaci, která stála za vznikem USA a popíše, jak se tento nový stát utvářel. ☐ Objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek. ☐ Vysvětlí pojem osvícenství. ☐ Popíše jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa (Národní obrození). ☐ Rozumí mezinárodním souvislostem

utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	formování evropských národů a vytváření nacionalismu. ☐ Popíše cestu od absolutistické vlády k demokratické a procesy utvářející moderní politický život. ☐ Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a její dopady. ☐ Na konkrétním případě ilustruje význam kolonií. ☐ Popíše změny, jež přinesla průmyslová revoluce, a zhodnotí jejich význam. ☐ Konkrétní historické události nahlíží v souvislostech.

Tematický okruh: **MODERNÍ DOBA**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských	☐ Popíše začátek a průběh první světové války v našem i světovém kontextu. ☐ Vysvětlí politické, sociální a kulturní důsledky první světové války. ☐ Vysvětlí, proč se 30. léta považují za období krize a jak vypadala cesta k nové válce. ☐ Vysvětlí příčiny druhé světové války a její průběh ve světě. ☐ Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů. ☐ Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy a jejich ideologie ve společenských souvislostech. ☐ Na příkladech vysvětlí pojmy

právní D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	antisemitismus, rasismus, holocaust a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv. ☐ Popíše, jak probíhalo formování Československa a jeho politický systém. ☐ Charakterizuje Československo v meziválečných letech (zejména jeho politický a kulturní vývoj). ☐ Zná osobnost T.G. Masaryka a vysvětlí jeho úlohu v období první republiky. ☐ Popíše, jaká byla situace u nás během druhé světové války. ☐ Popíše, jak se po válce obnovovala republika. ☐ Vysvětlí, jak se v Československu dostali k moci komunisté. ☐ Ví, proč se 50. léta označují jako období represí, uvede příklady politických procesů a skupin obyvatel, proti kterým byla represe primárně namířena. ☐ Vysvětlí, proč v 60. letech přišlo politické uvolnění a co znamená pojem Pražské jaro; zná okolnosti, které vedly k okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy. ☐ Vysvětlí, co znamená pojem normalizace a jaký existoval odpor proti komunistickému režimu v 70. a 80. letech 20. století. ☐ Popíše nejdůležitější události vedoucí k sametové revoluci; známé osobnosti a symboly s ní spojené. ☐ Popíše, jakým způsobem a kdy

	došlo k rozdělení České republiky a Slovenska a jakým způsobem se proměnila společnost v 90. letech 20. století.

Tematický okruh: **ROZDĚLENÝ A INTEGROUJÍCÍ SE SVĚT**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	☐ Vysvětlí, jak se proměnil svět po druhé světové válce. ☐ Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků. ☐ Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody pro hospodářskou a vojenskou spolupráci. ☐ Posoudí postavení rozvojových zemí. ☐ Prokáže základní orientaci v problémech současného světa. ☐ Problémy vnímá v souvislostech a nahlíží na ně jako na výzvy současné doby.

5.1.2.2 Vzdělávací obor Výchova k občanství ve vyučovacím předmětu Kultura a společnost (KaS)

Tematický okruh: **ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví	☐ Uvědomuje si vztah k sobě na různých úrovních (rodina, komunita, organizace, stát apod.). ☐ Objasní účel důležitých symbolů

od projevů nacionalismu VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	našeho státu a způsoby jejich používání. ☐ Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. ☐ Kriticky přistupuje k mediálním informacím, propagandě, populismu, reklamě a různým druhům manipulace. ☐ Chápe, v čem spočívá podstata partnerství. ☐ Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi. ☐ Pojmenuje možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a co dělat v situacích ohrožení státu. ☐ Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích. ☐ Konflikt vnímá jako příležitost pro učení se a růst. ☐ Zná principy asertivního jednání a nenásilné komunikace. ☐ Popíše, jak rozumí toleranci. ☐ Respektuje jinakost. ☐ Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí. ☐ Dokáže se vůči těmto projevům vymezit. ☐ Učí se sebeřízení a spolupráci.

Tematický okruh: **ČLOVĚK JAKO JEDINEC**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:

VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	☐ Zná význam vnitřní motivace a umí ji v sobě pěstovat. ☐ Rozezná své potřeby a respektuje potřeby druhých. ☐ Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování svých cílů i cílů skupiny, ☐ Rozezná vhodné a nevhodné strategie naplňování svých potřeb. ☐ Je schopen kriticky zhodnotit a vhodně opravovat své chování a jednání. ☐ Objevuje a rozvíjí své talenty, poznává sám sebe. ☐ Pěstuje sebeúctu a buduje zdravou sebedůvěru. ☐ Zažívá a spoluvytváří harmonii.

Tematický okruh: **ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu	☐ Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví. ☐ Uvede příklady ochrany vlastnictví. ☐ Prakticky umí hospodařit s kapesným. ☐ Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti. ☐ Uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření

domácnosti VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu	domácnosti. ☐ Poznává, zda jde o vyrovnaný, schodkový nebo přebytkový rozpočet. ☐ Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení ☐ Chápe rozdíl mezi kreditní a debetní kartou. Diskutuje o jejich výhodách /nevýhodách. ☐ Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí. ☐ Vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. ☐ Seznámí se se základy investování. ☐ Rozumí principu fungování nabídky a poptávky a jejich vlivu na tvorbu ceny. změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny. ☐ Vnímá cenu jako součet nákladů, zisku a DPH. ☐ Seznámí se s pojmem inflace. ☐ Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje. ☐ Uvede příklady dávek a příspěvků od státu.

Tematický okruh: **ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech	☐ Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich

porovná jejich znaky VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	znaky. ☐ Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí. ☐ Uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. ☐ Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. ☐ Porovná různé způsoby rozdělení moci na úrovni státu či komunity. ☐ Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech. ☐ Učí se být aktivním a odpovědným členem společnosti. ☐ Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých lidí. ☐ Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu. ☐ Objasní základy fungování právního státu. ☐ Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství. ☐ Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky. ☐ Bere na sebe odpovědnost za své jednání. ☐ Zná roli nejdůležitějších orgánů právní ochrany. ☐ Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přešestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. ☐ Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.

VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přeštep a trestný čin, uvede jejich příklady VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	

Tematický okruh: **MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	☐ Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. ☐ Uvede příklad vztahů na mezinárodní úrovni. ☐ Uvede hlavní globální problémy současnosti. ☐ Vyjádří svůj osobní názor na jím zvolený globální problém a podloží ho argumenty. ☐ Popíše hlavní příčiny a možné důsledky globálního problému. ☐ Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů. ☐ Učí se nahlížet na globální a lokální problémy jako na příležitosti a dává je do souvislostí. ☐ Uvědomuje si propojenost světa. Vnímá ČR jako součást EU i globálního světa.

5.2.3 Charakteristika vyučovacího předmětu Příroda, věda, technika (PVT)

Vyučovací předmět Příroda, technika, věda (PVT) je vyučován ve všech ročnících druhého stupně. Jedná se o integrovaný předmět s mezipředmětovými vazbami, který propojuje výstupy vzdělávacích oborů Matematika, Informatika, Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis (Geografie). Přestože se jedná převážně o přírodovědný předmět, který žákům poskytuje ucelený základ přírodních věd, výstupy oboru Zeměpis (Geografie) vnáší do předmětu PVT i společenskovední charakter (propojení s obyvatelstvem světa, jeho kulturou, vlivem lidstva na životní prostředí apod.).

Vyučovací předmět Příroda, technika, věda (PVT) rozvíjí matematickou a přírodovědnou gramotnost a cílí na všechny stránky osobnosti dětí, tj. na jejich kognitivní, afektivní a psychomotorický rozvoj.

Matematika není jen o porozumění matematickým pojmům, vztahům, procesům a situacím, ale měla by dávat žákovi i prostor pro objevování různých řešení a pro diskuzi nad řešenými problémy. Rozvíjet žákovu kreativitu, jeho autonomii a kritické myšlení (schopnost formulovat myšlenky, ověřovat své hypotézy, využívat své chyby i chyby druhých jako zdroj dalšího učení atd.). Kromě toho také rozvíjí u žáků osobnostní charakteristiky – systematicčnost, vytrvalost, schopnost koncentrace, smysl pro odpovědnost, schopnost překonávat překážky a umožňuje prožívat radost z dosažených výsledků a úspěchů.

Žáci jsou vedeni ke zkoumání svého okolí, k porozumění základním přírodním procesům a k zodpovědnému jednání ve smyslu udržitelné budoucnosti. Žákům je zprostředkováno určité dosažené oborové poznání i způsob, kterým je utvářeno. Měla by proto u žáků vést i k rozvoji schopnosti získávat nové znalosti a k osvojování specifických dovedností (např. praktická manipulace s měřicími přístroji, soustředěnost, práce s chybou), zvláště s použitím aktivizačních strategií ve výuce. Vyučovací předmět je specifický tím, že používá převážně empirické metody a postupy poznávání světa (pozorování, měření, experimentování). Při nich žák sám či ve skupinové práci ověřuje správnost úvahy nebo tvrzení na základě výsledků experimentu. Empirické metody jsou uplatňovány v různém prostorovém měřítku.

ZŠ Edisona se snaží využívat postupy a strategie prožitkového učení, badatelsky orientované výuky a konstruktivistického pojetí výuky, tedy preferovat výukové metody založené především na vlastním pozorování, měření, experimentování a hodnocení reálných dějů, objektů či stavů, na vizualizaci a modelování, na aktivním vyhledávání a zpracovávání informací žákem. Důraz je kladen na reflexi vlastního učení, rozvoj kritického myšlení a vědecké argumentace,

vzdělávání pro budoucnost a položení základů pro celoživotní učení. K využívaným metodám patří i terénní práce, která je sice materiálově, časově i finančně náročná, ale zprostředkovává bezprostřední kontakt s přírodou a umožňuje hlubší a komplexnější porozumění přírodním jevům a procesům. Žáci se rovněž učí využívat a propojovat poznatky v oblasti přírodních věd a technologií s dalšími oblastmi lidského poznávání a jejich praktickými aplikacemi i v každodenním životě. Výuka vede žáky k uvědomění si a přijetí spoluzodpovědnosti za stav přírody v nejbližším okolí i na celé planetě.⁹

Vyučovacím předmětem Příroda, věda, technika (PVT) se prolínají tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova;
- Výchova demokratického občana;
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech;
- Multikulturní výchova;
- Environmentální výchova.

Vyučovací předmět Příroda, technika, věda (PVT) je vyučován v celkovém rozsahu 39 hodin, podrobnější rozsah jednotlivých oborů v týdnu je popsán v oddílu 4 Školní učební plán.

Předmět je realizován v kmenových třídách, odborných učebnách, v dalších prostorách školy i ve specializovaných institucích mimo školu (muzea, knihovny, observatoře, farmy, přírodovědné stanice, specializované laboratoře apod.), při pobytu venku nebo v rámci školních výjezdů. Žáci mohou být děleni do různých věkově smíšených heterogenních skupin, skupin dle úrovně pokročilosti nebo pracovat samostatně.

5.1.3.1 Vzdělávací obor Matematika ve vyučovacím předmětu Příroda, věda, technika (PVT)

Tematický okruh: **ČÍSLO A PROMĚNNÁ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
M-9-1-01 provádí početní operace v	☐ Sčítá, odčítá, násobí, dělí (se

⁹ ČLENOVÉ A ČLENKY TVŮRČÍCH PRACOVNÍCH SKUPIN VZDĚLÁVACÍ OBLASTI ČLOVĚK A PŘÍRODA. Koncepce revize vzdělávací oblasti Člověk a příroda. In: *Velké revize RVP základního vzdělávání* [online]. Praha: Národní pedagogický institut ČR, 2023, 1.3. 2023 [cit. 2023-05-19]. Dostupné z: <https://velke-revize-zv.rvp.cz/files/koncepce-cp.pdf>

oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	zbytkem) s celými čísly (i zápornými). ☐ Sčítá, odčítá s desetinnými čísly a se zlomky se stejným jmenovatelem. ☐ Krátí (rozšiřuje) zlomky. ☐ Zaokrouhluje, provádí odhady s danou přesností. ☐ Znázorní číselnou osu a umístí na ni libovolné racionální číslo. ☐ S desetinnými čísly sčítá, odčítá a násobí. ☐ Sčítá, odčítá, násobí, dělí, krátí zlomky. ☐ Zapiše racionální číslo zlomkem i desetinným číslem. ☐ Zná pojem dělitelnost. ☐ Řeší slovní úlohy s využitím dělitelnosti. ☐ Počítá s druhou mocninou i odmocninou. ☐ Analyzuje, modeluje a řeší problémy, slovní úlohy. ☐ Vyjádří část celku procentem, poměrem. ☐ Pracuje s měřítkem map a plánů. ☐ Řeší úlohy na procenta. ☐ Je schopen vymyslet slovní úlohy s procenty. ☐ Ví, co jsou prvočísla a zná způsob, jak určit, zda je dané číslo prvočíslem. ☐ Ve výpočtech používá proměnnou-neznámou (písmeno). ☐ Určí hodnotu výrazu. ☐ Zformuluje a vyřeší situaci s pomocí rovnice nebo soustavy dvou rovnic. ☐ Upravuje výrazy s neznámou (vytýkání, roznásobování).

	☐ Provádí úpravy algebraických výrazů – sčítání, odčítání mnohočlenů, rozklad na součin. ☐ Umí použít získané znalosti v reálných situacích.

Tematický okruh: **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 porovnává soubory dat M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	☐ Zpracovává a vyhodnocuje data s pomocí tabulky. ☐ Zpracovává a vyhodnocuje data graficky, používá vhodný graf, čte z grafů. ☐ Vytvoří a analyzuje statistický soubor, porovnává soubory dat. ☐ Poznám lineární závislost (přímou / nepřímou úměrnost). ☐ Řeší úlohy s posloupnostmi. ☐ V souboru dat umí určit průměr, četnost znaku. ☐ Zapiše vztah tabulkou, rovnicí, zakreslí grafem. ☐ Graficky znázorňuje data, používá sloupcový, bodový, dvouosý graf. ☐ Používá tabulky, grafy (funkční vztah) pro řešení reálných situací.

Tematický okruh: **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických	☐ Využívá vlastnosti rovinných útvarů při řešení úloh (konstrukce, modelování, origami). ☐ Třídí a popisuje základní rovinné útvary

problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	(trojúhelníky, čtyřúhelníky, mnohoúhelníky). ☐ Používá základní matematickou symboliku ☐ Odvodí vlastnosti trojúhelníků jako je trojúhelníková nerovnost, součet úhlů v trojúhelníku apod. ☐ Sestrojí osu úhlu. ☐ Vysvětlí, jak určit těžiště, kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku. ☐ Zná Pythagorovu větu, vysvětlí pojem Thaletova kružnice. ☐ Vysvětlí, co jsou shodné a podobné trojúhelníky, zformuluje tvrzení o nich. ☐ Charakterizuje kruh, kružnici, poloměr, průměr. ☐ Změří velikost úhlu, určuje velikost úhlů rovinných útvarů výpočtem. ☐ Načrtne a rýsuje rovinné útvary ☐ Načrtne obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti. ☐ Odhaduje obsah rovinných útvarů. ☐ Vypočte obsah trojúhelníku a dalších mnohoúhelníků, vypočte obsah kruhu a jeho obvod. ☐ Charakterizuje základní tělesa (krychle, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel). ☐ Odhaduje objem těles. ☐ Modeluje krychlová tělesa, hranol, jehlan, načrtne jejich síť. ☐ Načrtne obraz krychle, kvádru, hranolu, jehlanu, válce a kužele. ☐ Vypočte objem krychlových těles, jehlanu, válce, koule. ☐ Počítá povrchy krychlových těles, válce, jehlanu.

	☐ Získané poznatky dokáže aplikovat při řešení úloh z praxe. ☐ Řeší geometrické úlohy.

Tematický okruh: **NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	☐ Řeší logické kombinatorické a pravděpodobnostní úlohy. ☐ Řeší netradiční logické, geometrické úlohy; úlohy komplexního charakteru. ☐ Řeší úlohy s posloupností kroků. ☐ Řeší úlohy s úročením. ☐ Vymýšlí úlohy a hledá souvislosti.

5.1.3.2 Vzdělávací obor Informatika ve vyučovacím předmětu Příroda, věda, technika (PVT)

Tematický okruh: **DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení	☐ Získá, vyhledá a uloží data v počítači. ☐ Interpretuje data a odhalí případné chyby v souboru dat. ☐ Zná standardizované kódy: bit, bajt. ☐ Porovná různé způsoby kódování dat (čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků) a jejich vlastnosti. ☐ Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení. ☐ Ke zpracování dat používá různé

stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	modely: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram apod. ☐ Mezi modely volí ten nejvhodnější k dané situaci. ☐ Dokáže vyhledat případnou chybu v modelu a opravit ji. ☐ Zpracuje a prezentuje informace v textové, grafické a multimediální formě.

Tematický okruh: **ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	☐ Chápe, že algoritmus sestává z posloupnosti kroků. ☐ Rozpozná cíl programu, určí, co daný algoritmus řeší. ☐ Rozdělí problém na řešitelné části, u kterých navrhne způsob řešení. ☐ Z nabídky vybere vhodný algoritmus k řešení situace. ☐ Zdůvodní svou volbu algoritmu. ☐ Vyhledá situace, které se dají řešit stejným algoritmem. ☐ V některých situacích dokáže upravit algoritmus pro jiné problémy. ☐ Používá nástroje programovacího prostředí. ☐ Umí programovat v blokově orientovaném programovacím jazyce. ☐ Používá opakování, větvení programu a proměnné. ☐ Vytváří jednoduchý digitální obsah. ☐ Ověří správnost postupu, najde a opraví případnou chybu.

Tematický okruh: **INFORMAČNÍ SYSTÉMY**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	☐ Zná informační systém používaný ve škole a pojmenuje jeho prvky. ☐ Pojmenuje účel informačního systému a jeho roli ve společnosti. ☐ Je si vědom rizik při užívání informačního systému. ☐ Orientuje se v autorských právech, pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví. ☐ Pracuje s daty v tabulce. Používá funkce řazení a filtrování. ☐ Seznámí se s funkcemi a vzorci, které se používají pro správu velkých souborů dat. ☐ Sestaví tabulku podle doporučeného i vlastního návrhu. ☐ Nastaví pravidla pro práci se záznamy. ☐ Zhodnotí funkčnost nastavených pravidel. ☐ V případě potřeby navrhne úpravu pravidel. ☐ Hledá nejjednodušší řešení.

Tematický okruh: **DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	☐ Popíše, jak funguje počítač, rozliší hardware a software. ☐ Na konkrétním příkladu popíše operační systém. ☐ Spravuje soubory, rozlišuje jejich

I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	formáty. ☐ Volí vhodný formát pro uložení dat s ohledem na jejich další přenos. ☐ Chápe strukturu a princip internetu. ☐ Uvede příklady sítí a jejich charakteristické znaky. ☐ Volí vhodný způsob připojení digitálního zařízení do sítě. ☐ Dokáže řešit běžné technické problémy. ☐ Orientuje se v autorských právech, pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví. ☐ Zná programy pro zabezpečení digitálních zařízení a dat a aktivně je používá. ☐ Popíše fungování a limity zabezpečovacích řešení. ☐ Je si vědom své digitální stopy a minimalizuje riziko zneužití dat.

5.1.3.3 Vzdělávací obor Fyzika ve vyučovacím předmětu Příroda, věda, technika (PVT)

Tematický okruh: **LÁTKY A TĚLESA**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či	☐ Při praktickém řešení problému umí používat měřidla, základní fyzikální jednotky a vztahy mezi základními fyzikálními veličinami (délka, hmotnost, teplota, čas, objem) ☐ Rozhodne, které věci jsou z látky pevné, kapalné nebo plynné, charakterizuje společné a rozdílné vlastnosti.

objem tělesa při dané změně jeho teploty F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	☐ Rozumí molekulárnímu složení látek. ☐ Dá konkrétní příklad, na kterém ilustruje neustálý pohyb částic a jejich vzájemné působení. ☐ Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při změně jeho teploty. ☐ Rozumí vztahu mezi hustotou, hmotností a objemem, experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu.

Tematický okruh: **POHYB TĚLES; SÍLY**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	☐ Objasní pojmy klid a pohyb. ☐ Uvede jednotlivé druhy pohybů z praxe včetně kmitavého pohybu. ☐ Uvede konkrétní příklady, kdy se těleso pohybuje vůči jednomu tělesu a současně nepohybuje vůči jinému tělesu. ☐ Změří čas a dráhu a určí průměrnou rychlost pohybu tělesa. ☐ Chápe závislost rychlosti pohybu na dráze a čase. ☐ Popíše chování tělesa či těles na základě grafu $s(t)$ složeného z několika úseků rovnoměrného pohybu. ☐ Z grafu $s(t)$ rovnoměrného pohybu určí rychlost tělesa. ☐ Změří periodu kmitavého pohybu kyvadla. ☐ Pozná graf kmitavého pohybu, popíše, čím je charakteristický. ☐ Vysvětlí působení gravitační síly

	Země. ☐ Určí v konkrétních situacích druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici. ☐ Vysvětlí na příkladech vzájemné působení dvou těles; rozliší, zda působením síly došlo ke změně tvaru či pohybu tělesa.

Tematický okruh: **MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	☐ Vysvětlí princip hydraulického zařízení. ☐ Vysvětlí závislost atmosférického tlaku na výšce. ☐ Objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny a podstatu Archimédova zákona. ☐ Určí, kdy se těleso v kapalině vznáší nebo plave.

Tematický okruh: **ENERGIE**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	☐ Rozumí základním energetickým přeměnám. ☐ Ví, jaké základní druhy energie rozeznáváme. ☐ Popíše formy energie, se kterými se setkal. ☐ Vysvětlí a umí použít vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem. ☐ Rozpozná jednotlivé skupenské přeměny.

	☐ S ohledem na životní prostředí zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů.

Tematický okruh: **ZVUKOVÉ DĚJE**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	☐ Uvede zdroje zvuku ve svém okolí. ☐ Odůvodní, proč je přítomnost látkového prostředí nezbytnou podmínkou pro šíření zvuku a jak prostředí ovlivňuje rychlost zvuku. ☐ Objasní odraz zvuku a vysvětlí vznik ozvěny. ☐ Ukáže, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet. ☐ Posoudí vliv nadměrného hluku na člověka/životní prostředí a navrhne vhodná opatření.

Tematický okruh: **ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o	☐ Rozumí principu sestavení elektrického obvodu a podle schématu jej správně sestaví. ☐ Rozezná zapojení vedle sebe nebo za sebou. ☐ Rozhodne, zda v daném obvodu jsou splněny podmínky vzniku elektrického proudu. ☐ Změří elektrický proud a napětí v daném místě obvodu. ☐ Rozliší stejnosměrný proud od

působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	střídavého. ☐ Zná vlastnosti materiálů používaných v elektrotechnice, rozliší vodič, izolant a polovodič. ☐ Zná terminologii zdroj napětí, spotřebič, spínač. ☐ Popíše výrobu elektrické energie a její přenos. ☐ Popíše, ve kterých situacích lze pozorovat magnetického pole. ☐ Vysvětlí, jak se chová cívka s proudem a co je elektromagnetická indukce. ☐ Objasní, jak funguje elektrická zásuvka a jaká jsou nebezpečí při práci s elektrickými spotřebiči. ☐ Popíše, jak se šíří světlo – po jaké dráze, jakou rychlostí, jak se šíří v různých prostředích. ☐ Vysvětlí, jak se světlo odráží. jak se láme, jak fungují čočky (spojky, rozptylky).

Tematický okruh: **VESMÍR**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	☐ Popíše, z čeho se skládá sluneční soustava, vysvětlím příčinu pohybu planet okolo Slunce (měsíců okolo planet). ☐ Popíše vliv Měsíce na Zemi, uvede konkrétní příklady, vysvětlí je.

5.1.3.4 Vzdělávací obor Chemie ve vyučovacím předmětu Příroda, věda, technika (PVT)

Tematický okruh: **POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	☐ Orientuje se v základní chemické terminologii. ☐ Umí popsat vlastnosti látek. ☐ Zná pravidla bezpečné práce v laboratoři. ☐ Zná rizika práce s vybranými běžně používanými chemikáliemi.

Tematický okruh: **SMĚSI**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	☐ Rozliší směsi od chemické látky. ☐ Dokáže popsat různé typy směsí. ☐ Vypočítá složení roztoků (přes hmotnostní zlomek), vypočítá ředění roztoků pomocí křížového pravidla. ☐ Připraví prakticky roztok daného složení, který následně dle zadání zředí. ☐ Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek. ☐ Vysvětlí principy oddělování složek směsí. ☐ Rozlišuje různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití. ☐ Zná složení vzduchu. ☐ Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby

	likvidace znečištění.

Tematický okruh: **ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	☐ Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech. ☐ Popíše stavbu atomu. ☐ Ví, co určuje protonové číslo. ☐ Vysvětlí pojem chemická vazba. ☐ Umí popsat periodickou soustavu prvků a orientují se v ní. ☐ Rozpozná vybrané kovy a nekovy a zná jejich vlastnosti a použití. ☐ Používá základní názvosloví.

Tematický okruh: **CHEMICKÉ REAKCE**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	☐ Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí. ☐ Rozezná jednotlivé typy chemických reakcí. ☐ Uvede příklady důležitých chemických reakcí, které probíhají v přírodě a které se používají v chemické výrobě. ☐ Umí přečíst i zapsat chemické rovnice, umí použít zákon zachování hmotnosti. ☐ Zná veličiny látkové množství a molární hmotnost a umí je použít při jednoduchých výpočtech. ☐ Uvede faktory ovlivňující průběh

	chemických reakcí a jejich vliv na bezpečný průběh reakce.

Tematický okruh: **ANORGANICKÉ SLOUČENINY**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	☐ Rozlišuje kyseliny a zásady. ☐ Uvede vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů a hydroxidů. ☐ Uvede vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a solí. ☐ Orientuje se na stupnici pH. ☐ Změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem. ☐ Popíše průběh neutralizační reakce a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi. ☐ Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a popíše opatření, kterými jim lze předcházet. ☐ Znalosti o vlastnostech látek dokáže použít v běžném životě a s ohledem na životní prostředí.

Tematický okruh: **ORGANICKÉ SLOUČENINY**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady	☐ Rozlišuje nejjednodušší uhlovodíky, jejich zdroje, vlastnosti a použití. ☐ Uvede příklady fosilních paliv a vyráběných paliv a zhodnotí jejich užívání jako zdrojů energie. ☐ Uvede základní produkty

produktů průmyslového zpracování ropy CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	průmyslového zpracování ropy a jejich použití. ☐ Rozlišuje vybrané deriváty uhlovodíků. ☐ Orientuje se v koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech. ☐ Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů a jejich postavení ve výživě člověka.

Tematický okruh: **CHEMIE A SPOLEČNOST**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	☐ Uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby. ☐ Zhodnotí vliv chemického průmyslu na životní prostředí a význam užívání druhotných surovin. ☐ Uvede příklady volně prodávaných hořlavin a zásady bezpečné práce s těmito látkami. ☐ Vysvětlí principy hašení požárů. ☐ Vyjmenuje příklady plastů a syntetických vláken, zná jejich vlastnosti a posoudí vliv používání plastů na životní prostředí. ☐ Uvede příklady léčiv a volně i nezákonně prodávaných návykových látek, popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument. ☐ Zhodnotí používání průmyslových hnojiv.

	☐ Získané poznatky aktivně používá ve prospěch společnosti

5.1.3.5 Vzdělávací obor Přírodopis ve vyučovacím předmětu Příroda, věda, technika (PVT)

Tematický okruh: **OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	☐ Popíše biologickou podstatu života a jeho základní projevy. ☐ Má přehled o vývoji organismů. ☐ Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. ☐ Vysvětlí, jakým způsobem se přenáší genetická informace. ☐ Zná příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů. ☐ Zná základní stavbu virů a bakterií. ☐ Vysvětlí na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.

Tematický okruh: **BIOLOGIE HUB**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	☐ Objasní důležitost hub v ekosystému lesa. ☐ Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby. ☐ Popíše kdy a kde najít jedlé houby a jak je upravit pro konzumaci.

Tematický okruh: **BIOLOGIE ROSTLIN**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	☐ Popíše rostlinnou buňku. ☐ Charakterizuje typy rostlinných pletiv. ☐ Popíše stavbu a význam orgánů rostlin. ☐ Uvede základní skupiny rostlin. ☐ Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování). ☐ Vypěstuje rostlinu a vysvětlí důležité podmínky pro její život. ☐ Uvede příklady přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí. ☐ S pomůckou (internet, atlas, encyklopedie apod.) určí druh rostliny a zařadí ji do skupiny. ☐ Uvede rostliny, které se vyskytují volně v přírodě a které lze použít pro lidskou potravu. ☐ Popíše způsoby úpravy rostlin ke konzumaci.

Tematický okruh: **BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé	☐ Popíše živočišnou buňku a vyjmenuje rozdíly mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými živočichy. ☐ Rozliší základní skupiny živočichů a

skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	popíše stavbu jejich těla. ☐ Umí pozorovat zvíře v přírodě a pojmenovat základní znaky jeho chování. ☐ Zhodnotí význam živočichů v přírodě. ☐ Vyjmenuje druhy, které jsou významné ve vztahu k člověku (hospodářská zvířata, domácí živočichové, epidemiologicky významné druhy). ☐ Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy. ☐ Dokáže se postarat o zvíře a uspokojit jeho potřeby.

Tematický okruh: **BIOLOGIE ČLOVĚKA**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	☐ Popíše lidské tělo, důležité soustavy a orgány. ☐ Objasní stavbu a funkci orgánů opěrné, pohybové, oběhové, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací a nervové soustavy a ví, kde jsou jednotlivé orgány umístěny. ☐ Vyjmenuje a na sobě ukáže smyslové orgány. ☐ Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka. ☐ Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří. ☐ Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a umí uplatnit

	zásady jejich prevence a léčby. ☐ Chápe význam zdravého způsobu života.

Tematický okruh: **NEŽIVÁ PŘÍRODA**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	☐ Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny. ☐ Uvede příklady těžby surovin. ☐ Zná důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů. ☐ Uvede složení, vlastnosti a význam půdy. ☐ Popíše geologický oběh hornin a oběh vody. ☐ Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů. ☐ Charakterizuje mimořádné události způsobené přírodními vlivy a jejich doprovodné jevy. ☐ Uvede, jak je možné se chránit před nepříznivými jevy počasí.

Tematický okruh: **ZÁKLADY EKOLOGIE**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	☐ Dokáže popsat vztahy mezi organismy v určitém prostředí. ☐ Zná příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy.

P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	☐ Objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	☐ Popíše konkrétní ekosystém, jeho složky a základní vztahy v něm. ☐ Uvede příklady potravních řetězců v různých ekosystémech. ☐ Uvede příklady vlivu lidské činnosti na konkrétní ekosystém. ☐ Diskutuje o vlivu člověka na životní prostředí.

Tematický okruh: **PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	☐ Aplikuje praktické metody poznávání přírody – mikroskopování, pozorování lupou ☐ V přírodě se chová ohleduplně a bezpečně

5.1.3.6 Vzdělávací obor Zeměpis (Geografie) ve vyučovacím předmětu Příroda, věda, technika (PVT)

Tematický okruh: **GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	☐ Umí vyhledat zeměpisné informace. ☐ Zvládne číst mapu, ví, co kde hledat v atlase. ☐ Zná základní pojmy probíraných témat a ví, jak je zasadit do souvislostí.
Z-9-1-02 používá s porozuměním	☐ Dokáže vysvětlit přírodní

základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	a společenské procesy a jejich ovlivnění geografii. ☐ Dokáže popsat a hovořit o svých cestách na chatu, do školy či do kina a zná různé možnosti cest k těmto vybraným místům, ví, jak by se dostal z jednoho místa v ČR do druhého.

Tematický okruh: **PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	☐ Dokáže popsat tvar planety Země, její pohyby v planetárním prostoru. ☐ Vysvětlí důsledky pohybů Země na přírodní jevy. ☐ Porovná dva příklady přírodní sféry, její složky a vzájemné vztahy. ☐ Klasifikuje tvary zemského povrchu. ☐ Určí, jaké vnitřní a vnější procesy probíhají v přírodní sféře.

Tematický okruh: **REGIONY SVĚTA**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a	☐ Orientuje se na mapě světa. ☐ Ví, kde leží jednotlivé světadíly, oceány a makroregiony světa a dokáže je nalézt v atlase.

periferní zóny Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	☐ Zná pojmy jádro a periferie a dokáže říct, kde se nachází ve světě. ☐ Na základě geografické polohy, rozlohy země, přírodních, hospodářských, společenských a kulturních vlastností dokáže porovnat jednotlivé země, makroregiony světa, světadíly (oceány). ☐ Zeměpisné reálie nahlíží v kontextu společenského vývoje a naopak.

Tematický okruh: ***SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ***

<i>Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:</i>	<i>Očekávaný výstup ŠVP – žák:</i>
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných	☐ Na základě rozložení přírodních podmínek vyvodí a posoudí vlivy na životy lidí. ☐ Ví, jaké znaky charakterizují město a čím se liší od vesnice (obce). ☐ Ví, jaké suroviny se těží v různých částech světa, jak se jednotlivé země podílejí na světovém obchodu a v čem je jejich postavení ve světové ekonomice výjimečné. ☐ Dokáže nalézt souvislosti mezi hospodářskými aktivitami a jejich polohou. ☐ Ví, v čem se liší a v čem jsou si podobné jednotlivé státy světa, dokáže hovořit o některých organizačních seskupeních států a jejich konkrétních příkladech.

znaků Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	☐ Reflektuje historické a aktuální světové problémy.

Tematický okruh: **ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	☐ Rozlišuje typy krajín a chápe vliv krajiny na život. ☐ Ví, kde leží a čím jsou výjimečná jednotlivá přírodní pásma a dokáže určit jaké přírodní podmínky se v nich nacházejí. ☐ Na konkrétních příkladech dokáže vysvětlit dopady lidských aktivit na životní prostředí.

Tematický okruh: **ČESKÁ REPUBLIKA**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na	☐ Zná realie místa svého bydliště a školy. ☐ Zná jednotlivé kraje Česka, ví, jaké přírodní, hospodářské, společenské a kulturní vlastnosti je spojují a v čem se liší. ☐ Hodnotí postavení České republiky

přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	v Evropě a v celém světě z hlediska přírodních zdrojů, lidských zdrojů a hospodářství. ☐ Dokáže na mapě (či v atlase) vyhledat kraje ČR, najít jejich významná města/přírodní zajímavosti. ☐ Uvede příklady nadnárodních organizací, ve kterých se ČR nachází.

Tematický okruh: **TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	☐ Dokáže se orientovat v přírodě i ve městě pomocí papírové (i digitální) mapy. ☐ Umí číst krajinu a její přírodní (poloha, nadmořská výška, směr toku řeky, azimut) a společenské (postavení města, velikost, vzdálenost obce od krajských měst) parametry. ☐ Geografické znalosti dokáže aplikovat v konkrétních případech. ☐ Zná zásady bezpečného chování v krajině (jak pro sebe, tak pro své okolí).

5.2.4 Charakteristika vyučovacího předmětu EDIKA

Vyučovací předmět EDIKA má na druhém stupni mezi ostatními předměty specifické postavení. Jedná se o integrovaný předmět, který je vyučován ve všech ročnících druhého stupně a cílí na rozvoj a prohlubování klíčových kompetencí a na vytvoření prostoru pro naplnění hlavních vzdělávacích cílů školy, tedy nejenom poznání okolního světa, ale i poznání sebe sama. Zaměřuje se na sebepoznávání a sebepřijetí, prolíná se veškerým děním ve škole. Realizuje se při hře, relaxaci, záměrné všímavosti, spolupodílení se na životě v Edisoně, při konfliktech, které se ve škole dějí jako přirozená součást nejen školního života, skrze vnímání chyby jako přirozeného projevu učení, při vzájemném sdílení, zprostředkovaném učení, připraveném prostředí, při aktivitách v přírodě, při prožívání sebe sama skrze umění i rukodělnou práci (např. hudební, výtvarná a manuální tvorba). Vede k poznání a vnímání vlastního těla, vysvětluje, jak tělo používat, aby byl pohyb zdravý a prospěšný, rozšiřuje estetické vnímání, podněcuje vlastní tvorbu. Učí žáky uvědomovat si sebesama a své hranice, kultivovaně vyjadřovat názor, prezentovat svou vlastní tvorbu, hledat souvislosti, zapojovat se do diskuze. Vede k vytváření vlastních představ a konceptů skrze zkušenost ať už individuální nebo skupinovou. Přispívá k rozvoji tvořivosti, spolupráce, otevřené komunikace, k budování dobrých vztahů a vnitřní pohody. S ohledem na charakter předmětu jsou často výstupy žáků značně individuální, a tudíž těžce specifikovatelné a pouze subjektivně měřitelné.

Vyučovací předmět EDIKA propojuje vzdělávací obory výchovného charakteru – Hudební výchova, Výtvarná výchova, Výchova ke zdraví, Tělesná výchova, Člověk a svět práce. Zároveň se předmětem EDIKA prolínají všechna průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova;
- Výchova demokratického občana;
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech;
- Multikulturní výchova;
- Environmentální výchova;
- Mediální výchova.

Vyučovací předmět EDIKA je vyučován v celkovém rozsahu 22 hodin + 18 disponibilních hodin, podrobnější rozsah jednotlivých oborů v týdnu je popsán v oddílu 4 Školní učební plán.

Vyučovací předmět je realizován v kmenových třídách, dále při pobytu venku nebo v rámci školních exkurzí a výjezdů. Také při besedách se zajímavými hosty na různá aktuální témata a při návštěvách firem a podniků. Žáci pracují ve skupinách nebo individuálně.

5.2.4.1 Vzdělávací obor Hudební výchova ve vyučovacím předmětu EDIKA

Tematický okruh

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	☐ Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. ☐ Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě. ☐ Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata. ☐ Vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. ☐ Tvoří komplexní dílo jako své sebevyjádření. ☐ Rozpozná některé z tanců různých stylových období. ☐ Přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku (na základě znalostí a citu). ☐ Cítí přesahy a spojnice druhů a žánrů. ☐ Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období. ☐ Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.

HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	

5.2.4.2 Vzdělávací obor Výtvarná výchova ve vyučovacím předmětu EDIKA

Tematický okruh

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při	☐ Vnímá a rozvíjí umění ve vztahu ke své identitě. ☐ Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání zkušeností a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. ☐ K tvorbě užívá i některé digitální metody: počítačová grafika, fotografie, video, animace. ☐ Tvoří komplexní osobité dílo. ☐ Sdílí estetické hodnoty a své vnímání s ostatními. ☐ Má představu o dějinách umění v rámci časové osy. ☐ Uvědomuje si estetické i mimoestetické funkce umění. ☐ Vnímá místo umění ve společnosti.

tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	

5.2.4.3 Vzdělávací obor Výchova ke zdraví ve vyučovacím předmětu EDIKA

Tematický okruh

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch	☐ Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů. ☐ Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, školy). ☐ Uvede příklady pozitivního a negativního vlivu sociálního prostředí (vrstevníci, rodinné prostředí) s ohledem na zdraví člověka. ☐ Vysvětlí na příkladech souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím. ☐ Popíše, jak vnímá hodnotu zdraví. ☐ Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o to, aby aktivně podporoval své zdraví. ☐ Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm ve skupině. ☐ Dbá na zdravé stravovací návyky a uvědomuje si, co jí. ☐ Uvědomuje si riziko rozvoje civilizačních nemocí v případě

aktivní podpory zdraví VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními	nevhodných stravovacích návyků. ☐ Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví. ☐ Projevuje odpovědný vztah k sobě samému. ☐ Umí samostatně relaxovat a vyhýbat se dlouhodobému stresu. ☐ Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; chová se vhodně k opačnému pohlaví. ☐ Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou. ☐ Používá ochranné způsoby chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami. ☐ Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc. ☐ Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek. ☐ V případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým. ☐ Vyhodnotí, na základě svých znalostí a zkušeností, možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt. ☐ Umí říct NE, STOP nebo opustit situaci. ☐ Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy. ☐ V případě potřeby poskytne

cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	adekvátní první pomoc. ☐ Uplatňuje vhodné způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.

5.2.4.4 Vzdělávací obor Tělesná výchova ve vyučovacím předmětu EDIKA

Tematický okruh: **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV –	Očekávaný výstup ŠVP – žák:

žák:	
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	☐ Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. ☐ Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. ☐ Zvolí si pro sebe vhodný pohybový program, kam bude pravidelně chodit. ☐ Samostatně se připravuje před pohybovou činností. ☐ Ví, proč je důležité odmítat drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím. ☐ Chová se bezpečně a volbu aktivit přizpůsobí prostředí. ☐ Drobné úrazy zvládne ošetřit.

Tematický okruh: **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti,	☐ Používá pohyb jako formu sebevyjádření. ☐ Poznává možnosti svého těla a tvořivě je aplikuje ve hře i jiných činnostech ☐ Posoudí provedení pohybové činnosti.

označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	☐ Je si vědom případných nedostatků a jejich příčinách.

Tematický okruh: **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	☐ Užívá sportovní názvosloví v kontextu různých rolí (cvičence, rozhodčího, diváka). ☐ Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. ☐ Umí zvolit vhodnou taktiku a spolupracovat s ostatními. ☐ Respektuje jedinečnost každého člověka, umí si vymezit své hranice. ☐ Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. ☐ Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy. ☐ Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.

5.2.4.5 Vzdělávací obor Člověk a svět práce ve vyučovacím předmětu EDIKA

Tematický okruh: **PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu	☐ Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. ☐ Řeší jednoduché technické úkoly, pro které si vybírá vhodné materiály, pracovní nástroje a náradí. ☐ Organizuje a plánuje se svoji pracovní činnost. ☐ Připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku, rozumí technické dokumentaci. ☐ Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím. ☐ Poskytne první pomoc při úrazu.

Tematický okruh: **DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	☐ Sestaví model podle návodu. ☐ Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky. ☐ Vyhodnotí jejich funkčnost a bezpečnost. ☐ Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení. ☐ Chová se bezpečně a dodržuje předpisy.

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	

Tematický okruh: **PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	☐ Volí vhodné pracovní postupy a pracovní pomůcky při pěstování vybraných rostlin, využívá květiny pro výzdobu školy.
ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	☐ Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.
ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	☐ Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci s rostlinami i zvířaty.
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	☐ Poskytne první pomoc při úrazu, včetně toho způsobeného zvířaty.
ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	

Tematický okruh: **PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	☐ Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví.
ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	☐ Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti, provádí drobnou domácí údržbu. ☐ Orientuje se v návodech k obsluze

ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	běžných domácích spotřebičů. ☐ Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při obsluze domácích spotřebičů. ☐ Poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.

Tematický okruh: **PŘÍPRAVA POKRMŮ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	☐ Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. ☐ Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. ☐ Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti. ☐ Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. ☐ Poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.

Tematický okruh: **PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli,	☐ Prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů. ☐ Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co

průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	nejlépe pomohou provést danou experimentální práci. ☐ Zpracuje protokol o své experimentální práci. ☐ Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci. ☐ Poskytne první pomoc při úrazu při experimentální práci.

Tematický okruh: **VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:
ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	☐ Umí používat digitální technologie a jejich běžné komponenty. ☐ Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení. ☐ Dokáže si s pomocí mobilního telefonu najít dopravní spojení, místo na mapě, objednat si zboží, nalézt potřebnou informaci. ☐ Chrání digitální techniku před poškozením. ☐ Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla při práci s digitální technikou. ☐ Ví, na koho se obrátit, dojde-li k závadě.

Tematický okruh: **SVĚT PRÁCE**

Očekávaný výstup podle RVP ZV – žák:	Očekávaný výstup ŠVP – žák:

ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	☐ Orientuje se v tom, co je náplní práce jednotlivých profesí. ☐ Poznává sám sebe a rozvíjí své talenty. ☐ Je schopen posoudit své možnosti při rozhodování o volbě dalšího vzdělávání nebo profesní přípravy. ☐ Umí vyhledat odbornou, poradenskou službu, která mu pomůže s výběrem vhodného vzdělávání. ☐ Je schopen se v modelových situacích prezentovat stejně jako na pracovním pohovoru. ☐ Uvědomuje si svoje silné a slabé stránky a umí o nich diskutovat.

6 Hodnocení výsledků vzdělávání a autoevalace školy

6.1 Hodnocení žáků

6.1.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení žáků zahrnují průběh a výsledky vzdělávání a chování žáků v Edisoně ctí pedagogické zásady a hodnocení tak je:

- jednoznačné;
- odborně správné;
- srozumitelné žákovi vzhledem k jeho rozumových schopnostem;
- doložitelné;
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii a
- pedagogicky zdůvodnitelné.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.

6.1.2 Způsoby hodnocení

Průvodce daného vyučovacího předmětu je procesu hodnocení žáka nezávislý a zároveň plně odpovědný za objektivnost hodnocení. Hodnocení žáka má působit příznivě na učení i formování jeho osobnosti. Proto je zásadní, aby hodnocení bylo konkrétní, vztahující se k jeho činnosti a výkonu, nikoli posuzující osobnost žáka. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Formativní hodnocení

Dle názoru odborníků¹⁰ je třeba pro zvyšování kvality vzdělávání žáků a pro jejich kvalitativní rozvoj směřující k dosažení potřebných znalostí, dovedností, schopností a kompetencí především promyšleně poskytované formativní hodnocení, které žákům poskytuje relevantní informace pro jejich pokroky v učení na základě konstruktivní zpětné vazby. Formativní hodnocení představuje komplexní přístup k pedagogické práci, kterou vyučující neustále podrobuje reflexi. Průběžně vyhodnocuje, co učitel udělal, jak na to žáci reagovali, jestli má relevantní důkazy o tom, co se žáci naučili, a jakým způsobem jim může v učení pomoci¹¹. Hodnocení, které žákům poskytuje relevantní informace pro jejich pokroky v učení na základě konstruktivní zpětné vazby.

Vzhledem k tomu, že formativní hodnocení staví na vlastní motivaci, sebekritice, schopnosti spolupracovat a nahlédnout sebe sama s nadhledem a v souvislosti s cílem, který si každý z nás stanoví, reflektuje hodnocení v Edisoně individuální potřeby a stav jednotlivce s cílem podpořit vnitřní motivaci a individuální pokrok každého žáka. Hodnocení má vést žáka k tomu, aby svou práci vždy dělal, jak nejlépe dovede, tedy s využitím svého potenciálu na maximum. Z uvedených důvodů je hodnocení žáků založeno na vizualizaci cílů a intenzivně pracuje se sebehodnocením. Systém hodnocení podporuje všechny klíčové kompetence a upevňuje žákovi vzdělávací postoje, zejména pak schopnost volit vhodné učební strategie – žák je veden k reflexi samotného procesu učení. Na formativní hodnocení je potřeba nahlížet jako na komplexní systém, který integruje řadu metod shromažďování a analýzy informací. Vysvědčení je tak žákům v Edisoně na 1. i 2. stupni základní školy předkládáno formou slovního hodnocení. Při hodnocení používáme popisnou formu bez subjektivních formulací. Důraz klademe na výstižnou formulaci a pozitivní vyjádření. Nevyhýbáme se však ani popisu stavu, který vyžaduje pozornost a změnu.

Zpětná vazba

Základním stavebním kamenem formativního hodnocení je směrodatná zpětná vazba, kterou chápeme jako informaci o tom, jak se nám daří při dosahování cílů. Proces poskytování zpětné vazby je neformální a týká se všech účastníků – zpětnou vazbu poskytuje jak průvodce žákovi, tak žák průvodci nebo si ji poskytují žáci

¹⁰ SPURNÁ, Michaela. Analýza stavu hodnocení výsledků žáků v ČR a v zahraničí: Podkladová studie. *Národní ústav pro vzdělávání* [online]. Praha: NÚV, 2019 [cit. 2023-05-23]. Dostupné z: https://www.npi.cz/images/podkladov%C3%A11_studie/analyza_stavu_hodnoceni_vysledku_zaku.pdf.

¹¹ WILIAM, Dylan a Siobhán LEAHY. *Zavádění formativního hodnocení: praktické techniky pro základní a střední školy*. Třetí revidované vydání. Praha: Čtení pomáhá, 2020. ISBN 978-80-906082-8-3.

navzájem, může ji poskytnout i počítačový program či kontrolní karta. Zpětná vazba může mít řadu forem (ústní, písemná, anonymní, skupinová apod.) a může probíhat s využitím celé škály různých technik. V každém případě by měla být jasná, výstižná a vyjádřená srozumitelným jazykem přiměřeně věku a schopnostem příjemce. Cílem ústní zpětné vazby je okamžité poskytnutí postřehů ke konkrétní situaci, jejím charakteristickým rysem je průběžnost. Předávání zpětné vazby se odehrává i během tripartitních schůzek průvodce – žák – rodič konaných minimálně dvakrát za rok. Zúčastnění společně reflektují vzdělávací proces žáka a plánují další cíle vzdělávání a osobního rozvoje¹².

Hodnocení žáků musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Sebehodnocení

Sebehodnocení tvoří důležitou součást celého procesu vzdělávání, vede k posílení sebeúcty, sebevědomí, aktivizace vnitřní motivace k učení a rozvoji klíčových kompetencí. Hlavním cílem sebehodnocení je systematicky vést žáky k převzetí odpovědnosti za své učení. Žáci lépe poznávají své silné a slabé stránky a zcela přirozeně vnímají chybu jako přirozenou součást učení a důležitou informaci. Po celou dobu má žák podporu průvodce. Průvodce systematicky a průběžně u žáka rozvíjí dovednosti, které souvisejí se sebehodnocením, a poskytuje žákům příležitosti k sebehodnocení. V sebehodnocení se žák zaměří zejména na zvládnutí vědomostí a dovedností, porozumění učivu, příčiny úspěchů či neúspěchů, jaký význam pro něj má, co se naučil, jaké jsou jeho vzdělávací potřeby a případně cíle do budoucna. Průvodce s každým dítětem jeho sebehodnocení následně prodiskutuje a uvede do kontextu s vlastním hodnocením (tj. jak on vidí dosažení očekávaných výstupů dítětem). Pro rozvoj schopnosti sebehodnocení využívají průvodci různé metody: např. komunitní kruh, sdílení zkušeností ve skupině, představování práce ostatním, vedení portfolií, deníky a další. Žáci se sebehodnocení a vzájemnému hodnocení učí

¹² Zavádění formativního hodnocení – EDUKAČNÍ LABORATOŘ – EDULAB. www.edukacnilaborator.cz [online]. [cit. 2023-05-20]. Dostupné online.

postupně, přiměřeně jejich schopnostem a věku. Vhodným nástrojem pro reflexi učebního pokroku se jeví personalizovaný učební plán.

Vysvědčení

Pro výroční vysvědčení využíváme formu slovního hodnocení. Při hodnocení klademe důraz na vhodnou a výstižnou formulaci a používáme pouze pozitivní vyjádření (přístup, který podporuje budování pozitivního obrazu o sobě). Při hodnocení používáme popisnou formu bez subjektivních formulací. Cílem hodnocení je podat žákovi zpětnou vazbu k jeho učení a podpořit jeho pozitivní obraz o sobě, nikoli jeho porovnávání s ostatními. Obsahuje však také doporučení, jak předcházet případným neúspěchům a jak je překonávat. Při poskytování zpětné vazby se zaměřujeme jednak na oblast vztahů, cílů vzdělávání a klíčových kompetencí, ale i hodnot, ze kterých vycházejí, i na další výsledky učení a jeho proces. Ve slovním hodnocení při výročním vysvědčení se učitel zaměřuje na zhodnocení žakovy půlroční práce a na jeho pokroky, přičemž vychází z porovnání aktuální dosažené úrovně vzdělávání s předchozími výsledky. Při formulaci textu se učitel obrací přímo na osobu žáka.

Slovní hodnocení se na klasifikaci známkami převádí pouze při přestupu na jinou školu na vyžádání zákonného zástupce nebo školy, na kterou se žák hlásí (víceletá gymnázia, střední školy), nebo školy, na kterou žák v průběhu povinné školní docházky přestupuje. Převod slovního hodnocení na klasifikační stupeň je v kompetenci průvodce daného vyučovacího předmětu..

V případě, že žák dosáhl vysoké absence (nad 30 %) či navštěvuje po určitý časový úsek jinou školu, jsou podklady pro hodnocení tohoto žáka získávány na základě předloženého žakova portfolia nebo hodnocení z jiné školy nebo domácí přípravy.

6.1.3 Kritéria hodnocení

Kritéria pro hodnocení se primárně odvíjejí od cílů vzdělávání a klíčových kompetencí. Vychází z podkladů žakovy práce, které průvodce získává v průběhu školního roku z žakova portfolia, šanonu s jeho výstupy, z písemných nebo ústních zkoušení, systematickým pozorováním chování a projevů žáka, ze záznamů z tripartitních setkání či z rozhovorů se žákem. Kritéria pro hodnocení se primárně odvíjejí od cílů vzdělávání a osvojování klíčových kompetencí. Při hodnocení žáka je posuzováno:

- jak žák plní očekávané výstupy stanovené pro jednotlivé předměty ve školním vzdělávacím programu, ale i průběžně během roku vzhledem k probíraným tématům, s ohledem na individuální možnosti žáka;
- s jakým úsilím žák pracuje na jednotlivých úkolech, všímá si jeho aktivního zapojení při dosahování stanovených cílů, obsahuje ocenění úspěchů žáka, zdůraznění jeho kvalit, upozornění na oblasti, na které je třeba se zaměřit, a naznačení dalšího rozvoje žáka;
- do jaké míry je žák schopen uplatnit získané schopnosti a dovednosti v praxi;
- jak efektivně pracuje a komunikuje ve skupině i individuálně;
- úroveň vyjadřování, nápaditost a míra samostatnosti;
- jak pracuje s vlastní chybou a hledá řešení problémů;
- jak žák respektuje práva ostatních a pravidla školy a
- jak a jestli dokáže formulovat zpětnou vazbu.

6.2 Autoevaluace školy

Cílem autoevaluačních aktivit je zhodnocení stavu v klíčových oblastech fungování školy a následné zefektivnění procesu vzdělávání a řízení školy jako instituce. Naše škola průběžně sleduje zejména tyto oblasti:

1. Obsah a průběh vzdělávání – zda zvolené strategie a formy vzdělávání jsou v souladu s ŠVP školy a očekávanými a možnostmi průvodců a potřebami dětí. Zda zvolené formy hodnocení jsou pro děti a rodiče srozumitelné a naplňují své cíle. Zda se k dětem přistupuje v dostatečné míře individuálně. Zda škola reflektuje soudobý stav poznání a aktuální podobu kognitivních věd.
2. Výsledky vzdělávání – zda a v jaké míře škola naplňuje požadavky RVP ZV, očekávání rodičů i možnosti dětí.
3. Klima školy – zda se děti, průvodci i další pracovníci školy ve škole cítí bezpečně; zda ve škole panují dobré vztahy. Zda klima školy přispívá k rozvoji vnitřní motivace dětí.
4. Materiálně technické vybavení školy – zda děti a průvodci mají k dispozici vše, co potřebují pro svou práci.
5. Další vzdělávání pracovníků a odborný růst DVPP – zda pracovníci školy (pedagogičtí i nepedagogičtí) mají dostatečné podmínky pro svůj odborný růst a zda tyto možnosti využívají.

Oblasti autoevaluace	Kritéria autoevaluace	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení
Obsah a průběh vzdělávání	• soulad s ŠVP • soulad s očekáváními a možnostmi průvodců • efektivnost hodnocení • míra individualizace • soulad s nejlepší světovou pedagogickou a psychologickou praxí a trendy	• pravidelná hodnocení (tripartita, výstupy sebehodnocení, rozhovorů se všemi zúčastněnými a vzájemného hodnocení) • parlament žáků • pozorování • evidence pozorovaných jevů • ankety • hospitace • dotazníky	• průběžně dle harmonogramu školního roku nebo aktuálních potřeb
Výsledky vzdělávání	• soulad s RVP ZV • soulad s očekáváním rodičů a dětí	• použití interních i externích evaluačních nástrojů (např. testy, umimeto.org)	• dle potřeby
Klima školy	• bezpečí • vztahy • motivace	• teambuildingové aktivity • parlament žáků • pozorování • dotazníky • supervize	• průběžně dle harmonogramu nebo aktuálních potřeb
Materiálně technické vybavení školy	• vybavenost školy v souladu s potřebami	• porady pedagogů • podněty od žáků	• průběžně dle harmonogramu
DVPP	• podmínky pro rozvoj • využívání možností	• porady • roční hodnotící rozhovory s ředitelkou školy	• ročně

Na přípravě a realizaci se podílí vedení školy (zřizovatel, ředitelka či jiný zaměstnanec školy pověřený koordinací autoevaluačního procesu). Autoevaluační zpráva je součástí dokumentace školy a je k dispozici rodičům, žákům a partnerům školy v kanceláři školy. Autoevaluační zpráva je vypracována minimálně 1x za 2 roky.